

BENDROJO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. rugsėjo 9 d.*

Byloje T-475/07

Dow AgroSciences Ltd, įsteigta Hitčine (Jungtinė Karalystė), ir 20 kitų ieškovių, kurių pavadinimai nurodyti priede, atstovaujamos advokatų C. Mereu ir K. Van Maldegem,

ieškovės,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą L. Parpala ir B. Doherty, padedamų advokato J. Stuyck,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2007 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimą 2007/629/EB dėl trifluralino neįtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra šios medžiagos, registracijų panaikinimo (OL L 255, p. 42),

* Proceso kalba: anglų.

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Azizi, teisėjai E. Cremona ir S. Frimodt Nielsen (pranešėjas),

posėdžio sekretorė K. Pocheć, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. gruodžio 16 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Faktinės bylos aplinkybės

- ¹ Trifluralinas yra veikioji medžiaga, naudojama kaip plataus ir selektyvaus veikimo herbicidas, priklausantis dinitroanilino rūšies herbicidų klasei. Jį galima naudoti kovojant su žoliniais augalais ir dviskiltėmis piktžolėmis. Trifluralinas pasisavinamas per šaknis bei lapiją ir trukdo dalytis ląstelėms. Daugeliu atvejų trifluralino dedama į dirvožemį, kad dėl saulės šviesos nepablogėtų jo būklė.

- 2 Trifluraliną apima 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 11 t., p. 332) 8 straipsnio 2 dalyje minėtos darbo programos antrasis etapas ir jis nurodytas medžiagų sąraše, kurioms taikomos 2000 m. vasario 28 d. Reglamente (EB) Nr. 451/2000, nustatančiame išsamias darbų programos, minėtos Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje, antrojo ir trečiojo etapo įgyvendinimo taisyklės (OL L 55, p. 25; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 28 t. p. 292), numatytos procedūros.
- 3 Įvertinti pagal Direktyvą 91/414 parengtas reprezentacinis produktas yra EF 1521 “ (taip pat vadinamas „Treflan“), t. y. Europoje skirtingais komerciniais pavadinimais pateikiama koncentruota emulsija.
- 4 *Dow AgroSciences Ltd* (pirmoji ieškovė), *Makhteshim-Agan Holding BV* (antroji ieškovė) per savo tarptautinį koordinavimo centrą *Makhteshim Agan International Coordination Center* (trečioji ieškovė), *Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda* (ketvirtoji ieškovė) ir *Finchimica SpA* (penktoji ieškovė) pranešė Europos Bendrijų Komisijai apie savo norą, kad trifluralinas būtų įtrauktas į Direktyvos 91/414 I priedą. 2000 m. rugpjūčio 25 d. pirmoji ieškovė savo bei ketvirtosios ir penktosios ieškovių vardu pateikė pranešimą. Antroji ir trečioji ieškovių pranešimą pateikė 2000 m. rugpjūčio 29 d.
- 5 Visi pranešimai [A.3 ir A.4 priedai] pateikti prieš pasibaigiant Reglamento Nr. 451/2000 4 straipsnio 1 dalyje numatytam 2000 m. rugpjūčio 31 d. terminui.
- 6 Visos prašymus dėl įtraukimo pateikusių šalių gamina trifluraliną ar jo pagrindu – augalų apsaugos produktus arba turi nacionalinius leidimus prekiauti ir parduoti šiuos produktus vienoje ar keliose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

- 7 *European Union Trifluralin Taskforce* (EUTTF) (Europos Sąjungos darbo grupė trifluralino klausimams spręsti), kurios funkcija – koordinuoti pranešimus pateikiančių įmonių pastangas, skirtas bendrauti su Komisija vykstant trifluralino vertinimo procedūrai, buvo sudaryta 2001 m. kovo mėn. Ją sudarant dalyvavo *Agan Chemical Manufacturers Ltd* ir *Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda*. *Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda* yra akcinė bendrovė, kurią sudaro *Dow AgroSciences BV* (šeštoji ieškovė) ir *Suroholi — Comercio Internacional e Servicios Lda*.
- 8 *Dow AgroSciences BV* perėmė *Dow AgroSciences Ltd* pranešėjos statusą ir Komisija ją laikė pranešėja.
- 9 Kaip numatyta Reglamento Nr. 451/2000 I priedo B dalyje, Graikijos Respublika paskirta valstybe nare ataskaitos rengėja, kuriai pavesta įvertinti trifluraliną.
- 10 2002 m. balandžio 24 d. ieškovės pateikė valstybei narei ataskaitos rengėjai savo dokumentų rinkinius.
- 11 Valstybė narė ataskaitos rengėja pateikė savo įvertinimo ataskaitą 2003 m. liepos 11 d. Ataskaitoje ji rekomendavo įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą su dviem sąlygomis: pirma, minimalus trifluralino grynumas turi būti 950 g viename kilograme ir, antra, išduodamos leidimus valstybės narės turi imtis rizikos mažinimo priemonių, skirtų apsaugoti vandens organizmus.
- 12 Dėl ekotoksikologijos valstybės narės ataskaitos rengėjos įvertinimo ataskaitos 4.9 punkte numatyta:

„Norint išsiaiškinti riziką vandens organizmams arba sumažinti neištirtų apsaugos zonų plotį, pranešėjas gali numatyti naujus eksperimentinius tyrimus, kad būtų

išspręsti specifiniai valstybės narės susirūpinimą keliantys klausimai. Šie tyrimai nėra sąlyga, kad trifluralinas būtų įtrauktas į [Direktyvos 91/414] I priedą.“

- 13 2003 m. liepos 24 d. Europos maisto saugos tarnyba (EMST) pateikė įvertinimo ataskaitos projektą valstybėms narėms ir pranešėjoms, kad būtų pradėtas Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 5 dalyje numatytas bendras svarstymas.
- 14 Dauguma valstybių narių dėl įvertinimo ataskaitos projekto pateikė pastabas raštu. Dvi valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl trifluralino patvarumo, biokoncentracijos ir didelio lakumo. Jų manymu, šią veikliąją medžiagą reikia drausti.
- 15 Per 2004 m. sausio 15 d. vykusį pirmąjį EMST vertinimo darbo grupės susirinkimą, kuriame dalyvavo įmonių pranešėjų ir *European Crop Protection Association* (Europos pasėlių apsaugos asociacija) atstovai, šios pastabos buvo pakartotos ir konstatuota, kad reikia gauti įvairių papildomų duomenų apie medžiagos stabilumą ją sandėliuojant ir jos egzistavimo laiką, taip pat – dėl analizės metodų, skirtų nustatyti priemaišas, toksiškumą žinduoliams, tyrimą dėl aliejinių kultūrų sėklų metabolizmo ir dėl kitų tyrimų, susijusių su šios medžiagos veikimu ir išlikimu gamtoje.
- 16 2004 m. kovo 3 d. pranešėjų atstovas išsiuntė EMST tokio turinio elektroninį laišką:

„Gavome valstybės narės ataskaitos rengėjos atsiųstą trifluralinui skirtą vertinimo lentelę ir rengiame savo pastabas. Tačiau norėtume gauti Jūsų nuomonę dėl konkretaus punkto.

[Trifluralinui skirtos vertinimo lentelės] antros dalies pirmos skilties 2.4 punkte nurodyta, kad „pranešėjas atlieka genotoksiškumo bandymus <...> ir ūmaus oralinio toksiškumo bandymus su TR-22 ir TR-28 augaliniais metabolitais arba pateikia alternatyvų aliejinių kultūrų sėklų metabolizmo tyrimą“. Kaip teigėme susirinkime, skirtame vertinti, mūsų sintetinės chemijos specialistai nurodė, kad yra labai sudėtinga pagaminti pakankamą kiekį TR-28, reikalingą tinkamai atlikti toksiškumo tyrimą, ir tai trunka ilgą laiką. Jų teigimu, todėl galbūt būtų lengviau, veiksmingiau ir naudingiau atlikti aliejinių kultūrų sėklų metabolizmo tyrimą, kuriame būtų nustatyti metabolitai sėklose, nes būtent šias augalo dalis vartoja žmonės ir jomis minta gyvūnai. Būtume dėkingi, jeigu pateiktumėte savo nuomonę dėl termino naujam metabolizmo tyrimui atlikti, atsižvelgdami į tai, kad šis tyrimas nėra trumpalaikis.“

17 2004 m. kovo 5 d. elektroniniame laiške EMST į šį elektroninį laišką atsakė taip:

„Kovo 3 d. elektroniniame laiške klausiate dėl informacijos, reikalingos naujiems tyrimams, susijusiems su trifluralino augaliniais metabolitais TR-22 ir TR-28, atlikti.

Apie šiuos reikalavimus diskutuota ir dėl jų valstybės narės sutiko vykstant susirinkimui, skirtam paskutinį kartą vertinti. Minėti reikalavimai pridėti prie kitų su informacija susijusių reikalavimų, nurodytų vertinimo lentelėje. Taigi turite įvykdyti šiuos reikalavimus ir pateikti prašomą informaciją arba patvirtinti, kad prašomą informaciją pateiksite.

Į tai bus atsižvelgta, tačiau su trifluralinu susiję klausimai toliau bus bendrai svarstomi laikantis [2002 m. rugpjūčio 14 d. Komisijos] reglamente (EB) Nr. 1490/2002, [nustatančiame išsamias darbų programos, minėtos Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje, trečiojo etapo įgyvendinimo taisykles ir iš dalies keičiančiame Reglamentą

(EB) Nr. 451/2000] (OL L 224, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 36 t., p. 524) nustatytų terminų. Apie galimą dar nepateiktą informaciją bus užsiminta EMST išvadose dėl rizikos vertinimo.“

- 18 Kai kurioms valstybėms narėms nepritarus valstybės narės ataskaitos rengėjos ataskaitai, nuspręsta pateikti klausimą *European Pesticides Co-ordination* (Europos pesticidų koordinavimo komitetas, toliau – EPKK) sesijai, t. y. procedūriniam sekretoriui, sudarytam iš *Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit* (Federalinė vartotojų apsaugos ir maisto saugos tarnyba) ir *UK Pesticides Safety Directorate* (Jungtinės Karalystės pesticidų saugos generalinis direktoratas) pareigūnų. Šiam sekretoriui pavesta rengti EMST už bendrą svarstymą atsakingų ekspertų sesijas.
- 19 Vertinimą, kurio tikslas – iš naujo išnagrinėti įvertinimo ataskaitos projektą ir dėl jos pateiktus komentarus, valstybių narių techniniai ekspertai atliko 2004 m. balandžio–birželio mėn. Per šį laikotarpį įvyko šeši EPKK susirinkimai, kuriuose buvo vertinamas ir trifluralinas, ir kitos medžiagos:
 - 2004 m. balandžio 27 ir 28 d.: 2-asis EPKK susirinkimas (veikimas ir išlikimas gamtoje),
 - 2004 m. balandžio 28 ir 29 d.: 3-iasis EPKK susirinkimas (ekotoksikologija),
 - 2004 m. gegužės 10–12 d.: 4-asis EPKK susirinkimas (toksiškumas žinduoliams),
 - 2004 m. gegužės 11 ir 12 d.: 5-asis EPKK susirinkimas (nuosėdos ir analizės metodai),

— 2004 m. gegužės 15 ir 16 d.: 6-asis EPKK susirinkimas (fizinės ir cheminės savybės),

— 2004 m. birželio 22 d.: 8-asis EPKK susirinkimas (ekotoksikologija).

20 2004 m. birželio 22 d. EPKK ekspertų susirinkimo išvadose (p. 93 ir 94) nurodyta:

„Nauji informacijai keliami reikalavimai: naujai vertinant riziką reikia naudoti pirminę SGK [spėjama gamtinė koncentracija] ir KBPP [koncentracija be pastebėto poveikio] 0.3µg/l. Jeigu pranešėjas dėl šio punkto nesutinka, norint nustatyti kritiškiausią sąlyčio periodą reikia atlikti papildomus tyrimus, kuriuose būtų tiriamos skirtingos sąlyčio sistemos.

Pranešėjas pateikia sąlyčio tyrimus, kuriuose būtų analizuojama įvairi sąlyčio trukmė su rainėmis [*pimephales promelas*] (jautriausia žuvų rūšis).“

21 Pranešėjoms skirtame 2004 m. spalio 6 d. elektroniniame laiške valstybė narė ataskaitos rengėja nurodė:

„Pridedame informacijai apie ekotoksikologiją ir nuosėdas keliamus reikalavimus, nurodytus trifluralinui skirtoje vertinimo lentelėje, pateiktoje po EPKK susirinkimų. Išlikimui, veikimui ir toksikologijai skirtose dalyse nenurodyti informacijai keliami reikalavimai, taip pat – neužpildyta fizikai ir chemijai skirta skiltis bei nenurodyti analizės metodai, nes iš EPKK laukiama paaiškinimų tam tikru klausimu.“

22 2004 m. spalio 6 d. elektroninio laiško prisegtuke pateiktas šio sprendimo 20 punkte minėtų EPKK ekspertų susirinkimo išvadų tekstas.

23 EMST surengtame vertinimo darbo grupės susirinkime, vykusiame 2004 m. lapkričio 8 ir 9 d., kuriame dalyvavo pranešėjos, valstybė narė ataskaitos rengėja nurodė, kad pranešėjos pateiks tam tikrus duomenis. Greičiausiai jos 2005 m. liepos mėn. pateiks ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis.

24 EMST surengtame vertinimo darbo grupės susirinkime, vykusiame 2005 m. vasario 8 ir 9 d., kuriame taip pat dalyvavo pranešėjos, dėl ekotoksikologijos grupė nurodė:

„Kiek tai susiję su [šia dalimi], gali būti papildyti duomenys dėl dviejų reikalavimų. Iki šiol nepateikta jokios informacijos.“

25 Po šio susirinkimo 2005 m. vasario 22 d. elektroniniame laiške valstybė narė ataskaitos rengėja įmonėms pranešėjoms pateikė tokią informaciją:

„Po tris dienas susirinkimuose vykusių ilgų diskusijų parengtas galutinis EMST išvadų dėl trifluralino projektas. Tai paaiškinama tuo, kad:

— viena valstybė narė vėlavo pateikti pastabas dėl trifluralino PBKT [patvarumas, biologinis kaupimasis ir toksiškumas] ir POT [patvarusis organinis teršalas] savybių,

— viena valstybė narė pateikė naujo Tarybos reglamento dėl POT naują pakeitimą <...>.

Nors EMST ir valstybė narė ataskaitos rengėja nepateikė jokio vertinimo dėl trifluralino kaip POT savybių, susirinkime nuspręsta, kad šiam klausimui EMST išvadose reikia skirti pastraipą, kad būtų atkreiptas dėmesys į klausimą dėl POT.

Nors klausimas dėl POT nėra kriterijus neįtraukti veikliosios medžiagos į Direktyvos 91/414 I priedą, iš minėto reglamento matyti, kad kaip POT klasifikuojama medžiaga turi būti uždrausta [Europos Sąjungos] rinkoje.

Į šį punktą turi būti atsižvelgta teisės aktų leidybai skirtame Komisijos susirinkime, vykstant diskusijoms dėl trifluralino.

Dėl kitų etapų ir kitų susirinkimų datų negavome oficialios informacijos.“

²⁶ 2005 m. kovo 14 d. EMST pateikė savo nuomonę.

²⁷ EMST nuomonėje pateiktas aštuonių atliktinų ar atliekamų tyrimų sąrašas, ir prie kiekvieno iš jų – galimos pranešėjų informacijos pateikimo datos, apimančios laikotarpį nuo 2005 m. liepos mėn. iki 2006 m. kovo mėn. Tarp šių tyrimų minimas ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimas.

- 28 Nuomonėje EMST nurodė, kad negalėjo atsižvelgti į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiantį Direktyvą 79/117/EEB (OL L 158, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 8 t., p. 465), nes jis įsigaliojo jau gerokai pažengus bendram svarstymui, tačiau šiuo atžvilgiu įvertinta turima informacija turėtų leisti Komisijai ir valstybėms narėms įvertinti trifluraliną atsižvelgiant ir į šio reglamento nuostatas.
- 29 Savo išvadose EMST pabrėžia, kad vis dar trūksta įvairių tyrimų, ir nurodo šiuos susirūpinimą keliančius klausimus:
- padidėjęs toksiškumas vandens organizmams, ypač žuvisms,
 - padidėjusi biokoncentracijos rizika,
 - didelis patvarumas dirvožemyje,
 - plitimo oru didelį atstumą rizika dėl didelio lakumo.
- 30 Dėl padidėjusio toksiškumo vandens organizmams EMST mano, kad būtini nauji duomenys, ir šią riziką galima bus įvertinti tik išanalizavus šiuos duomenis (ataskaitos p. 33 ir 34). Ji taip pat mano, kad reikia tinkamų didelės rizikos vandens gyvūnams mažinimo priemonių (ataskaitos p. 35).

- 31 2005 m. gegužės 2 d. laiške *Dow AgroSciences* Komisija pasiūlė ieškovėms per keturias savaites nuo šio laiško gavimo pateikti pastabas dėl EMST galutinėje ataskaitoje padarytų išvadų. Taip pat ji nurodė, kad dėl griežto terminų laikymosi vertinimo procedūroje nebus priimti jokie papildomo tyrimo duomenys ir nebus atsižvelgta į naudojimo atvejų, apie kuriuos pranešta, pakeitimus.
- 32 2005 m. birželio 23 d. laiške *Dow AgroSciences* Komisija dar kartą priminė, kad negalės atsižvelgti į jokią naują informaciją ar tyrimą ir dėl pastabų negali būti iš naujo pradėta vertinimo procedūra. Be to, ji nurodė, kad atsisako atsakyti į ieškovių pateiktus techninius klausimus ar pateikti informacijos dėl valstybių narių pozicijos šiais klausimais.
- 33 Direktyvos dėl trifluralino įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą projektas buvo įtrauktas į 2005 m. liepos 14 ir 15 d. Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto (MGGSNK) susirinkimo darbotvarkę. Apie tai ieškovėms elektroniniu laišku pranešė valstybė narė ataskaitos rengėja.
- 34 Kito, 2005 m. rugsėjo 22 ir 23 d. vykusio, MGGSNK susirinkimo darbotvarkėje vėl minimas direktyvos dėl trifluralino įtraukimo projektas.
- 35 2005 m. spalio 21 d. rašte Komisijos generalinis direktoratas (GD) „Aplinka“ išreiškė nuomonę dėl būtinybės, kad pagal pastoviųjų organinių teršalų (toliau – POT) kriterijus trifluraliną išnagrinėtų *Technical Committee on New and Existing Substances* (Naujų ir esamų medžiagų techninis komitetas) grupė (toliau – NEMTK grupė). Atsižvelgdamas į trumpus Direktyvoje 91/414 nustatytus terminus, savo rašte GD

„Aplinka“ pasiūlė paskirti trifluraliną nagrinėti ekspertų grupei, kuri tai atliktų per įmanomą trumpiausią laiką, nepaisant to, kad vykstant šiai procedūrai nebuvo priimtas oficialus sprendimas. Ji nurodė, kad tokia nuomonė labai pagelbėtų MGGSNK ir Komisijai vykstant procedūrai pagal Direktyvą 91/414. Šiame rašte GD „Aplinka“ išreiškė norą, kad NEMTK grupė šį klausimą apsvarstytų 2005 m. spalio 25 ir 26 d. susirinkime.

- 36 2005 m. lapkričio 17 ir 18 d. MGGSNK susirinkime paminėta, kad dokumentų rinkinys perduotas NEMTK grupei.
- 37 2006 m. sausio 6 d. laiške EUTTF atkreipė dėmesį į tai, kad pradėtas nagrinėjimas pagal POT kriterijus, ir pateikė pastabas dėl šio vertinimo NEMTK grupei.
- 38 2006 m. sausio 19 d. ieškovės išsiuntė laišką Komisijai, kuriame ginčijo trifluralino vertinimo pagal POT kriterijus teisėtumą atsižvelgiant į pagal Direktyvą 91/414 reikalaujamą atlikti vertinimą.
- 39 2006 m. vasario 3 d. GD „Aplinka“ darbo dokumente nurodyta:

„Konstatuota, kad trifluralinas gali būti POT, ir pagal Direktyvą 91/414 kompetentingoms valdžios institucijoms pateikus prašymą <...> NEMTK grupė peržiūrėjo dokumentų rinkinį pagal POT atrankos kriterijus <...>.

<...> grupė padarė išvadą, kad trifluralinas atitinka atrankos kriterijus kvalifikuoti jį kaip POT. Tačiau ši išvada padaryta turint omenyje, kad iš kai kurių pastabų matyti, jog norint padaryti išvadą, ar toks kvalifikavimo išlaikymas tinkamas įvertinant pasekmes visos planetos lygmeniu, galbūt reikia atlikti išsamesnį tyrimą.

Trifluralino atvejis yra pirmasis, kuris nagrinėjamas pagal Direktyvą 91/414, ir per šioje srityje kompetentingos „Teisės aktų leidybos“ darbo grupės susirinkimą nebuvo sutarta, kaip tokiu atveju aiškinti Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalį. Todėl darbo grupė nusprendė prašyti šiuo klausimu pagal Reglamentą Nr. 850/20004 kompetentingų valdžios institucijų nuomonės.

<...>

Išvada

Trifluralinas yra esamos veikliosios medžiagos, naudojamos augalų apsaugos produktuose ir turinčios POT savybių, pavyzdys. Todėl nagrinėjant, ar trifluralinas įtrauktinas į Direktyvos 91/414 I priedą, ir sprendžiant augalų apsaugos produkto, kurio sudėtyje yra trifluralino, nacionalinio leidimo išdavimo klausimą, reikia taikyti Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalį.

Pagal Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies tekstą, skirtą esamoms cheminėms medžiagoms ir pesticidams, didelė diskrecija paliekama vertinimo ir leidimų išdavimo sistemose dalyvaujančioms valdžios institucijoms. Kalbant apie augalų apsaugos produktą, sąmoningai naudojamą lauko produktams, taigi – platinamą gamtoje, pažymėtina, kad sąlytį su juo galima visiškai eliminuoti tik tokį augalų apsaugos produktą uždraudus naudoti. Tačiau remiantis reglamentu ar Stokholmo konvencija [dėl POT, pasirašyta 2001 m. gegužės 22 d.] negalima daryti tiesioginės išvados, kad

įpareigojama eliminuoti bet kokią sąlytį. Būtent atitinkamoje vertinimo ir leidimo išdavimo sistemoje dirbančios valdžios institucijos, nagrinėdamos kiekvieną atvejį, turi nuspręsti, kas gali būti „tinkama kontrolės priemonė“ į POT panašiai medžiagai.

Kompetentingų POT klausimais valdžios institucijų prašoma prieš susirinkimą apsvarstyti šį klausimą su atitinkamomis institucijomis pagal Direktyvą 91/414, pateikti savo nuomonę dėl nurodytų klausimų ir, esant galimybei, priimti bendrą nuomonę dėl to, kaip aiškinti reglamento 3 straipsnio 3 dalį, kurią galima būtų perduoti pagal Direktyvą 91/414 kompetentingoms valdžios institucijoms.“

- 40 2006 m. kovo 14 d. laiške Komisija atsakė į 2006 m. sausio 19 d. ieškovių laišką, kuriame, pirma, nurodė, kad tik EMST yra atsakinga už savo ataskaitos turinį, ir, antra, priminė, kad EMST ir Komisijos funkcijos yra atskirtos.
- 41 2006 m. gegužės 17 d. valstybei narei ataskaitos rengėjai ieškovės pateikė ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis. Šio tyrimo duomenys 2006 m. birželio 12 d. taip pat pateikti Komisijai, kuri juos perdavė valstybėms narėms, patalpindama juos pavadinimu „Circa“ Komisijos interneto puslapyje.
- 42 Iš 2006 m. gegužės 22 ir 23 d. MGGSNK susirinkimo, kurio darbotvarkėje nurodyta, kad bus nagrinėjamas sprendimo, šiuo atveju susijusio su trifluralino neįtraukimu į Direktyvos 91/414 I priedą, projektas, protokolo matyti, kad Komisija išreiškė nuomonę, jog ilgalaikio toksiškumo tyrimo duomenis ieškovės pateikė pavėluotai, todėl į juos nereikia atsižvelgti.

- 43 2006 m. liepos 13 ir 14 d. MGGSNK susirinkime Komisija vėl pateikė sprendimo neįtraukti trifluralino į Direktyvos 91/414 I priedą projektą. Šio susirinkimo protokole nurodyta:

„Supažindinta su pastabomis dėl pavėluotai pateiktų [trifluralinu] keliamos ilgalaikės rizikos žuvims tyrimo duomenų. <...> Kadangi viduje vis dar vyksta diskusijos, dėl pasiūlymo negalima balsuoti.“

- 44 2006 m. rugsėjo 28 ir 29 d. MGGSNK susirinkimo, kurio darbotvarkėje nurodyta, kad vėl bus nagrinėjama dėl trifluralino susidariusi teisinė situacija, protokole nurodyta:

„Kai kurios valstybės narės nori, kad šio klausimo svarstymas būtų greitai baigtas. Komisija nurodo, kad balsuoti negalima, nes nebuvo galimybės baigti vidinės leidimo procedūros.“

- 45 Tas pats klausimas vėl įtrauktas į 2006 m. lapkričio 23 ir 24 d. bei 2007 m. sausio 22 ir 23 d. MGGSNK susirinkimų darbotvarkę, tačiau dėl jo nebuvo balsuota.

- 46 2006 m. lapkričio 23 ir 24 d. susirinkimo protokole nurodyta:

„Komisija pabrėžia, kad dėl ilgalaikio toksiškumo žuvims pranešėjo, valstybė narės ir EMST nuomonės per visą procedūrą išsiskyrė, todėl dėl šio tyrimo neįmanoma priimti sprendimo bendrai neišnagrinėjus šio klausimo. Komisija taip pat išreiškia susirūpinimą dėl atsižvelgimo į informaciją, kuri nebuvo bendrai nagrinėjama, ar į

nacionaliniu lygmeniu naudotą informaciją. Ji primena sistemos principą, pagal kurį Komisija grindžia savo sprendimą EMST pateiktais moksliniais įrodymais. Elgtis kitaip būtų ne tik neteisėta, tačiau tai pažeistų ir dabar vykstantį nagrinėjimo procesą.

[Vokietijos Federacinė Respublika] nurodo, kad, nagrinėdama prašymus išduoti leidimą, ji pagal Direktyvą 91/414 privalo atsižvelgti į naujausias mokslo žinias. Ji negali neatsižvelgti į mokslo žinias, kai paraleliai turi patvirtinti nacionalinę poziciją dėl nagrinėjamos veikliosios medžiagos įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą.“

47 2007 m. kovo 16 d. MGGSNK pateikė pritariančią nuomonę dėl trifluralino neįtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą.

48 Kaip matyti iš susirinkimo protokolo, vis dėlto daug valstybių narių šiuo klausimu pateikė pastabas. Tarp šių valstybių – ir valstybė narė ataskaitos rengėja, kuri nurodė į protokolą įrašyti pareiškimą, kad ji pasirengusi balsuoti ir pritarti pasiūlymui neįtraukti trifluralino tam, kad pranešėjos galėtų pasinaudoti 18 ateinančių mėnesių laikotarpiu, per kurį oficialiai pateiktų ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis, ir kad ji, būdama valstybė narė ataskaitos rengėja, galėtų juos oficialiai įvertinti.

49 2007 m. rugsėjo 20 d. Komisija priėmė sprendimą dėl trifluralino neįtraukimo į Direktyvos 91/414/EEB I priedą ir augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra šios medžiagos, registracijų panaikinimo (OL L 255, p. 42, toliau – ginčijamas sprendimas).

50 Ginčijamame sprendime nurodyta:

- „4. Valstybės narės ir EMST kartu persvarstė šią vertinimo ataskaitą [vertinimo] darbo grupės posėdyje ir 2005 m. kovo 14 d. pateikė Komisijai kaip EMST vertinimo peržiūros išvadas dėl veikliosios medžiagos trifluralino, [naudojamo kaip pesticidas], keliamos rizikos. Šią ataskaitą valstybės narės ir Komisija persvarstė [MGGSNK] ir 2007 m. kovo 16 d. pateikė kaip Komisijos trifluralino peržiūros ataskaitą.
5. Vertinant šią veikliąją medžiagą, nustatytos kelios susirūpinimą keliančios problemos. Trifluralinas labai toksiškas vandens organizmams, ypač žuvims. Ši medžiaga ilgai išlieka dirvožemyje ir nėra lengvai biologiškai skaidoma. Be to, ji gali kauptis. Ji viršija Direktyvoje 91/414 <...> nustatytą didžiausią biokoncentracijos veiksnį (BKV) vandens organizmuose, rodantį kaupimosi tokiuose organizmuose galimybę. Dėl didelio šios medžiagos lakumo negalima atmesti sklidimo oru galimybės, o stebėsenos programos atskleidė, kad, nepaisant greito fotocheminio skilimo, medžiagos atsirado nuo naudojimo vietos nutolusiose vietovėse. Dėl šių priežasčių trifluralinas neatitinka įtraukimo į Direktyvos 91/414 <...> I priedą kriterijų.
6. Komisija paragino pranešėją pateikti savo pastabas apie peržiūros rezultatus ir apie tai, ar jis ketina toliau remti šios medžiagos įtraukimą. Pranešėjas pateikė savo pastabas, kurios buvo atidžiai išnagrinėtos. Tačiau, nepaisant pranešėjo pateiktų argumentų, nustatyta, kad minėtos problemos negali būti išspręstos, o remiantis pateikta informacija atlikti ir per EMST ekspertų posėdžius apsvarstyti vertinimai neparodė, kad galima tikėtis, jog augalų apsaugos produktai, kuriuose

yra trifluralino, siūlomomis naudojimo sąlygomis iš esmės atitinka Direktyvos 91/414 <...> 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytus reikalavimus.

7. Todėl trifluralinas neturėtų būti įtrauktas į Direktyvos 91/414 <...> I priedą.

<...>

1 straipsnis

Veiklioji medžiaga trifluralinas neįtraukiama į Direktyvos 91/414 <...> I priedą.

2 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra trifluralino, registracijos būtų panaikintos iki 2008 m. kovo 20 d.;
- b) nuo šio sprendimo paskelbimo dienos augalų apsaugos produktai, kurių sudėtyje yra trifluralino, nebūtų registruojami arba perregistruojami.

3 straipsnis

Valstybės narės suteikiamas lengvatinis laikotarpis pagal Direktyvos 91/414 <...> 4 straipsnio 6 dalį yra kuo trumpesnis ir baigiasi ne vėliau kaip 2009 m. kovo 20 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.“

⁵¹ 2008 m. balandžio 11 d. ieškovės informavo Komisiją apie savo norą pateikti naują prašymą dėl trifluralino įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą, kaip tai leidžiama pagal 2008 m. sausio 17 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 33/2008, nustatantį išsamias Direktyvos 91/414 nuostatų taikymo taisykles, susijusias su veikliųjų medžiagų, įtrauktų į šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą darbų programą, bet neįtrauktų į jos I priedą, vertinimu įprasta ir skubos tvarka (OL L 15, p. 5).

⁵² Ginčijamas sprendimas panaikintas 2010 m. birželio 25 d. Komisijos sprendimo 2010/355/ES dėl trifluralino neįtraukimo į Direktyvos 91/44 I priedą (OL L 160, p. 30) 2 straipsniu.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 53 2007 m. gruodžio 21 d. Teismo kanceliarijai ieškovės pagal EB 230 straipsnio 4 pastraipą pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo ir Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies pripažinimo neteisėta.
- 54 Atskiru dokumentu, įregistruotu Teismo kanceliarijoje 2008 m. kovo 19 d., *Dow AgroSciences Ltd, Dow AgroSciences LLC, Dow AgroSciences, Dow AgroSciences Export, Dow AgroSciences BV, Dow AgroSciences Hungary kft, Dow AgroSciences Italia Srl, Dow AgroSciences Polska sp. z.o.o., Dow AgroSciences Iberica SA, Dow AgroSciences s.r.o., Dow AgroSciences Danmark A/S, Dow AgroSciences GmbH, Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda* ir *Finchimica Spa* pagal EB 242 straipsnį pateikė prašymą sustabdyti ginčijamo sprendimo taikymą. 2008 m. birželio 18 d. Teismo pirmininko nutartimi šis prašymas atmetas.
- 55 2010 m. liepos 23 d. Teismo kanceliarijoje užregistruotame laiške Komisija Teismui pranešė, kad priėmė Sprendimą 2010/355, kuriame po Reglamente Nr. 33/2008 numatytos procedūros nusprendė, pirma, neįtraukti trifluralino į Direktyvos 94/414 I priedą ir, antra, panaikinti ginčijamą sprendimą.
- 56 2010 m. rugsėjo 3 d. Teismas pateikė šalims klausimą raštu dėl pasekmių, kylančių dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 57 2009 m. rugsėjo 17 d. Teismo kanceliarijai *Dow AgroSciences Ltd* ir *Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda* pateikė ieškinį dėl Sprendimo 2010/355 panaikinimo, kuris nagrinėjamas byloje T-446/10.

58 2010 m. rugsėjo 29 d. Teismo kanceliarijoje įregistruotame laiške Komisija prašė nuspręsti, kad šioje byloje nėra reikalo priimti sprendimo, nes panaikinus ginčijamą sprendimą ieškinys neteko dalyko.

59 Tą pačią dieną Teismo kanceliarijoje įregistruotame laiške ieškovės teigė, jog ir toliau suinteresuotos, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, ir prašė leidimo atitinkamai pakeisti savo reikalavimus, kad jie apimtų prašymą panaikinti Sprendimą 2010/355.

60 Dėl atitinkamų savo prašymų šalys pateikė pastabas 2010 m. spalio 15 d.

61 2010 m. lapkričio 9 d. Teismo kanceliarijos laiške šalims pranešta, jog Teismas atsisakė suteikti šalims galimybę atitinkamai pakeisti savo reikalavimus, kad jie apimtų prašymą panaikinti Sprendimą 2010/355, nes per tą laiką *AgroSciences Ltd* ir *Dintec Agroquímica-Produtos Químicos Lda* pateikė ieškinį dėl minėto sprendimo panaikinimo.

62 Ieškovės Bendrojo Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— konstatuoti, kad Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalis neteisėta ir jų atveju netaikytina, kiek tai susiję su trifluralino vertinimu,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas ir 8 % palūkanas.

63 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

- pripažinti, kad prašymas panaikinti ginčijamą sprendimą neteko savo dalyko ir tuo remiantis atmesti ieškovių ieškinį dėl panaikinimo kaip nepriimtina arba subsidiariai – kaip nepagrįstą,
- atmesti prieštaravimą dėl Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies teisėtumo,
- priteisti iš ieškovių jos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

A — *Dėl ginčo dalyko*

64 Komisija iš esmės teigia, jog ieškovės prarado bet kokią suinteresuotumą, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, jį panaikinus Sprendimu 2010/355.

65 Ieškovės šį argumentavimą ginčija.

- ⁶⁶ Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ieškovo suinteresuotumas pareikšti ieškinį, atsižvelgiant į ieškinio dalyką, vertinamas jį pareiškiant, antraip ieškinys būtų nepriimtinas. Be to, ieškovo suinteresuotumas, kad jo ieškinys būtų patenkintas, turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, antraip nebūtų reikalo priimti sprendimo (šiuo klausimu žr. 1963 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Forges de Clabecq prieš Aukščiausiąją valdžios instituciją*, 14/63, Rink. p. 719, 748 ir 2007 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Wunenburger prieš Komisiją*, C-362/05 P, Rink. p. I-4333, 42 punktą).
- ⁶⁷ Iš tiesų taip pat pagal nusistovėjusią teismo praktiką nebereikia priimti sprendimo dėl prašymo panaikinti, jei ieškovas prarado suinteresuotumą, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas dėl įvykio, kuris įvyko per teismo procesą (žr. 2005 m. spalio 17 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *First Data ir kt. prieš Komisiją*, T-28/02, Rink. p. II-4119, 36 ir 37 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką), o dėl to šio akto panaikinimas nebegali pats savaime sukelti teisinių pasekmių (šiuo klausimu žr. 1997 m. kovo 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ir Hapag-Lloyd prieš Komisiją*, T-25/96, Rink. p. II-363, 16 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- ⁶⁸ Tačiau ieškovas gali ir toliau pateisinti suinteresuotumą tuo, kad būtų panaikintas teisės aktų leidėjo negaliojančiu paskelbtas aktas, kai toks negaliojimas nesukelia tokių pačių teisinių pasekmių kaip galimas Teismo paskelbtas panaikinimas. Institucijos akto panaikinimas nereiškia, kad pripažįstama, jog jis neteisėtas, ir sukelia *ex nunc* pasekmes, o Teismo atliktas panaikinimas sukelia *ex tunc* pasekmes (šiuo klausimu žr. 1960 m. vasario 12 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Geitling ir kt. prieš Haute Autorité*, 16/59-18/59, Rink. p. 45 ir 1995 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Exporteurs in Levende Varkens ir kt. prieš Komisiją*, T-481/93 ir T-484/93, Rink. p. II-2941, 46–48 punktus).
- ⁶⁹ Be to, panaikinus aktą jį priėmusi institucija turi imtis priemonių, teismo sprendimui įvykdyti. Tokios priemonės susijusios su teismo sprendime dėl panaikinimo konstatuoto neteisėtumo pasekmių panaikinimu. Todėl iš atitinkamos institucijos gali būti reikalaujama atkurti ieškovo adekvačią padėtį arba nepriimti identiško akto (žr. šio

sprendimo 68 punkte minėtą Sprendimą *Exporteurs in Levende Varkens ir kt. prieš Komisiją* ir jame nurodytą teismo praktiką).

⁷⁰ Nagrinėjamu atveju ginčijamą sprendimą Komisija panaikino, o ne atšaukė. Taigi jis ir toliau kelia teises pasekmes ieškovėms, kiek tai susiję su laikotarpiu nuo šio sprendimo įsigaliojimo iki panaikinimo. Jo panaikinimas gali savaime turėti pasekmių ieškovių teisei padėčiai, todėl jos vis dar turi suinteresuotumą bylinėtis.

⁷¹ Tad Komisijos prašymą nuspręsti, kad nėra reikalo priimti sprendimo, reikia atmesti.

B — *Dėl esmės*

⁷² Grįsdamos ieškinį ieškovės nurodo šešis pagrindus ir Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą.

⁷³ Pirmasis ieškinio pagrindas susijęs su tuo, kad ginčijamas sprendimas negrindžiamas Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalyje numatyta EMST ataskaita ir priimtas pažeidžiant taikomas procedūros taisykles.

⁷⁴ Grįsdamos antrąjį ieškinio pagrindą ieškovės teigia, kad Komisija padarė įvairių aki-vaizdžių vertinimo klaidų.

- 75 Trečiasis ieškinio pagrindas grindžiamas tuo, kad ginčijamas sprendimas neatitinka taikomos teisės aktų leidybos procedūros ir pažeidžia EB 5 ir 7 straipsnius, Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį ir 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, p. 23; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 124; vadinamasis „Komitologijos sprendimas“), 5 straipsnį.
- 76 Ketvirtasis ieškinio pagrindas grindžiamas Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 ir 8 dalyse numatytą procedūros terminų nesilaikymu.
- 77 Penktasis ieškinio pagrindas grindžiamas tuo, kad ginčijamas sprendimas nepakankamai motyvuotas.
- 78 Galiausiai šeštasis ieškinio pagrindas grindžiamas teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, proporcingumo principų bei teisės į gynybą ir teisės būti tinkamai išklaustoms pažeidimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad ginčijamas sprendimas negrindžiamas EMST ataskaita, taip pažeidžiant Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį, ir priimtas pažeidžiant taikomas procedūros taisykles

- 79 Ieškovės iš esmės tvirtina, kad Komisija privalo vadovautis EMST nuomone. Jų teigimu, nagrinėjamu atveju EMST, kaip ir valstybė narė ataskaitos rengėja, trifluraliną rekomendavo įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą, nurodant, kad šios medžiagos keliama rizika priimtina, jeigu tenkinamos tam tikros sąlygos. Komisija pasiūlė neįtraukti trifluralino į Direktyvos 91/414 I priedą, taigi pateikdama savo siūlymą ji

nesivadovavo EMST nuomone ir taip pažeidė Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį.

⁸⁰ Be to, ieškovės iš esmės teigia, kad Komisija, norėdama išanalizuoti trifluraliną pagal Reglamente Nr. 850/2004 numatytus POT kriterijus, iš naujo pradėjo vertinimo procedūrą. Kadangi nebuvo jokio teisinio pagrindo šitaip elgtis atliekant Direktyvoje 91/414 numatytą vertinimą, Komisija nebuvo kompetentinga nurodyti iš naujo pradėti vertinimo procedūrą ir, ieškovių teigimu, taip elgdamasi įsikišo į EMST vertinimą. Taigi taip ji piktnaudžiavo įgaliojimas.

⁸¹ Komisija šiuos teiginius ginčija.

⁸² Pirma, primintina, kad 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio EMST ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t. p. 463), 22 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad EMST teikia nuomones, kurios bus mokslo pagrindas rengiant ir priimant jos darbo sričiai priskiriamas Bendrijos priemones. Be to, pagal to paties reglamento 23 straipsnio c punktą EMST pavesta teikti Komisijai mokslo ir technikos paramą jai priklausančiose srityse ir jos prašymu padėti aiškintis bei svarstyti nuomones apie rizikos įvertinimą.

⁸³ Pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 dalį EMST įvertina valstybės narės ataskaitos rengėjos įvertinimo ataskaitos projektą ir ne vėliau kaip per vienus metus nuo valstybės narės ataskaitos rengėjos įvertinimo ataskaitos projekto gavimo paskelbia Komisijai savo nuomonę apie tai, ar veiklioji medžiaga gali atitikti Direktyvos 91/414

saugos reikalavimus. Prireikus EMST taip pat pateikia savo nuomonę apie esamus darinius, kurie laikomi atitinkančiais saugos reikalavimus.

- ⁸⁴ Pagaliau Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo 7 straipsnyje minimos EMST nuomonės gavimo Komisija pateikia ekspertizės ataskaitos projektą ir pagal parengtą galutinę ekspertizės ataskaitą komitetui pateikia direktyvos, pagal kurią veiklioji medžiaga būtų įtraukta į direktyvos I priedą, projektą arba valstybėms narėms skirtą sprendimo projektą, kuriuo būtų panaikinta augalų apsaugos produktų, turinčių veikliosios medžiagos, registracija, nurodant neįtraukimo priežastis. Komisijos direktyva ar sprendimas priimami laikantis „Komitologijos sprendime“ numatytos reglamentavimo procedūros.
- ⁸⁵ Taigi atsisakymas išduoti leidimą prekiauti turi būti pagrįstas išsamiau rizikos visuomenės sveikatai vertinimu, atliktu remiantis turimais patikimiausiais mokslo duomenimis ir naujausiais tarptautinių mokslo tyrimų rezultatais (2004 m. vasario 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Greenham ir Abel*, C-95/01, Rink. p. I-1333, 50 punktas).
- ⁸⁶ Be to, reikia priminti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 91/414 penktos, šeštos ir devintos konstatuojamųjų dalių, šia direktyva siekiama pašalinti augalų apsaugos produktų prekybos Bendrijoje kliūtis, išsaugant aukštą aplinkos apsaugos ir žmonių bei gyvūnų sveikatos apsaugos lygį. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad atsižvelgiant į kompleksinius techninius vertinimus, kuriuos Komisija turi atlikti, jai turėtų būti pripažinta didelė diskrecija tam, kad galėtų veiksmingai siekti iškeltų tikslų (žr. 2007 m. liepos 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją*, C-326/05 P, Rink. p. I-6557, 74 ir 75 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).

- 87 Šiuo atžvilgiu Bendrasis Teismas pakartotinai nusprendė, kad pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio nuostatas Komisijos nesaistė EMST nuomonė. Nors iš tiesų Komisija priima sprendimą nagrinėjamos medžiagos neįtraukti arba ją įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą, kai gauna EMST nuomonę, reikia konstatuoti, jog Reglamente Nr. 451/2000 nėra jokios nuorodos, kad Komisija privalo vadovautis EMST nuomonių turiniu ir neturi jokios diskrecijos (2008 m. birželio 17 d. Pirmosios instancijos teismo nutarčių *FMC Chemical prieš EFSA*, T-312/06, neskelbiamos Rinkinyje, 52–54 punktai; *Dow AgroSciences prieš EFSA*, T-397/06, neskelbiamos Rinkinyje, 49 punktas ir *FMC Chemical ir Arysta Lifesciences prieš EFSA*, T-311/06, neskelbiamos Rinkinyje, 52 punktas).
- 88 Kadangi EMST nuomonė nesaisto Komisijos, ieškovės klaidingai tvirtina, kad Komisija galėjo neatsižvelgti į šią nuomonę ir nepažeisti Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio.
- 89 Be to, reikia konstatuoti, kad iš EMST išvadų nematyti, jog nagrinėjamu atveju, kaip tvirtina ieškovės, EMST aiškiai rekomendavo trifluraliną įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą.
- 90 Savo nuomonėje EMST vertina trifluralino keliamą riziką pagal atliekant šį vertinimą turimas mokslo žinias ir iš esmės nurodo, kad yra tam tikrų neišsklaidytų abejonų dėl medžiagos nekenksmingumo.
- 91 Toliau pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 dalies nuostatas EMST numato tam tikras priemones, leidžiančias valdyti per vertinimo procedūrą nustatytos rizikos rūšis tuo atveju, jei Komisija nuspręstų leisti tokią medžiagą naudoti.

- 92 Todėl aplinkybės, kad EMST numato tokius rizikos valdymo būdus, negalima aiškinti kaip rekomendacijos įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą.
- 93 Todėl ieškovių argumentus šiuo klausimu reikia atmesti.
- 94 Antra, pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnį valstybė narė ataskaitos rengėja įvertina ir pateikia ataskaitą tik apie tas veikliąsias medžiagas, kurių bent vienas dokumentų rinkinys laikomas išsamiu pagal minėto reglamento 6 straipsnio 2 ir 3 dalis. Ataskaitoje ji Komisijai rekomenduoja įtraukti veikliąją medžiagą į direktyvos I priedą, išdėstant įtraukimo sąlygas, arba neįtraukti veikliosios medžiagos į direktyvos I priedą, išdėstant neįtraukimo priežastis. EMST įvertina valstybės narės ataskaitos rengėjos įvertinimo ataskaitos projektą ir paskelbia Komisijai savo nuomonę apie tai, ar veiklioji medžiaga gali atitikti Direktyvos 91/414 saugos reikalavimus. Pagal parengtą galutinę ekspertizės ataskaitą Komisija kompetentingam komitetui pateikia direktyvos, pagal kurią veiklioji medžiaga būtų įtraukta į Direktyvos 91/414 I priedą, projektą arba sprendimo projektą, kuriuo būtų panaikinta augalų apsaugos produktų, turinčių veikliosios medžiagos, registracija ir pagal kurį tokia medžiaga į minėtą priedą nebūtų įtraukta.
- 95 Taigi iš teisinio pagrindo aiškiai matyti, jog valstybės narės ataskaitos rengėjos požiūris įvertinimo procese nėra sprendžiamąo pobūdžio (pagal analogiją žr. 2008 m. rugsėjo 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bayer CropScience ir kt. prieš Komisiją*, T-75/06, Rink. p. II-2081, 164 punktą).
- 96 Taigi ieškovės negali tinkamai remtis informacija, kurią apie tikėtiną procedūros baigtį pateikė valstybė narė ataskaitos rengėja (pagal analogiją žr. šio sprendimo 95 punkte minėto Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. prieš Komisiją* 164 punktą).

- 97 Trečia, dėl ieškovių mėginimo įrodyti, kad Komisija neatsižvelgė į EMST nuomonę, pažymėtina, jog iš ginčijamo sprendimo 4–6 konstatuojamųjų dalių aiškiai matyti, kad EMST buvo tokios nuomonės priimdama minėtą sprendimą. Todėl šiems argumentams negalima pritarti.
- 98 Pagaliau, ketvirta, dėl argumento, kad medžiaga įvertinta pagal Reglamente Nr. 850/2004 numatytus POT kriterijus, pažymėtina, jog šis argumentas sutampa su ketvirta antrojo ieškinio pagrindo dalimi. Taigi šis argumentas bus nagrinėjamas aptariant antrąjį ieškinio pagrindą.
- 99 Todėl pirmąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl pirmosios ir antrosios antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, dalių, kiek tai susiję su, pirma, tuo, kad Komisija nesilaikė pareigos atsižvelgti į visus turimus mokslo duomenis, ypač į tyrimo duomenis, kuriuos pateikti paprašyta pranešėjų, ir, antra, tuo, kad norėdama gauti papildomos informacijos ji privalėjo pratęsti taikomus terminus

- 100 Dėl pirmosios antrojo ieškinio pagrindo dalies ieškovės iš esmės tvirtina, kad valstybė narė ataskaitos rengėja ir EMST jų paprašė pateikti ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis. Šiuo atžvilgiu jos daro nuorodą į 2004 m. birželio 22 d. vykusio EMST susirinkimo protokole pateiktas lenteles ir 2004 m. spalio 6 d. valstybės narės ataskaitos rengėjos elektroninį laišką, kuriame ši valstybė perdavė ieškovėms šias lenteles. Ieškovių teigimu, patvirtinimas apie tokį prašymą, be kita ko, pateiktas EMST nuomonės 30 ir 33 puslapiuose.

- 101 Ieškovės teigia, kad pateikė paprašytus tyrimo duomenis Komisijai, kai tik jie tapo prieinami, ir ginčija bet kokią rūpestingumo šiuo atžvilgiu stoką. Jų manymu, Komisija turėjo pareigą išnagrinėti tokiu būdu pateiktus naujus duomenis pagal Direktyvos 91/414 5 straipsnio 1 dalį ir Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 5 dalį. Tačiau Komisija manė, kad šio tyrimo duomenys pateikti pavėluotai, ir nusprendė, kad dėl šios priežasties negali į juos atsižvelgti, ir apie tai informavo MGGSNK narius.
- 102 Ieškovių teigimu, tai reiškia, kad Komisija neatsižvelgė į naujausias prieinamas mokslo žinias bei į patirtį mokslo ir technikos srityje ir taip pažeidė Direktyvos 91/414 5 straipsnio 1 dalį. Todėl ginčijame sprendime padaryta akivaizdi vertinimo klaida. Taip pat tai reiškia, kad pažeisti teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai.
- 103 Dėl antrosios antrojo ieškinio pagrindo dalies ieškovės iš esmės tvirtina, kad nebuvo įmanoma patenkinti pranešėjoms pateikto prašymo dėl naujo tyrimo per įvertinimo procedūrai taikomus procedūros terminus. Ieškovių teigimu, kadangi vertindamos trifluraliną šių terminų nesilaikė nei ESMT, nei Komisija, pastaroji turėjo nustatyti naujus terminus, kad į tyrimą galima būtų atsižvelgti, užuot rėmusi tuo, kad tyrimo duomenys pateikti pavėluotai. Jos tvirtina, pirma, jog pratęsti tokius terminus iš tiesų leidžiama pagal teismo praktiką, kurioje nurodyta, kad atsisakymas pratęsti terminus priylgsta akivaizdžiai vertinimo klaidai (šio sprendimo 86 punkte minėtas Sprendimas *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją*), ir, antra, Komisija šia galimybe pasinaudojo vertindama kitas augalų apsaugos medžiagas. Šiuo atžvilgiu jos remiasi 2008 m. balandžio 29 d. Komisijos sprendimu 2008/353/EB dėl leidimo valstybėms narėms pratęsti naujų veikliųjų medžiagų ciflufenamido, FEN 560 ir flonikamido laikinųjų registracijų galiojimą (OL L 117, p. 45).

- 104 Ieškovių teigimu, aplinkybė, kad tyrimas svarbus trifluralinui įvertinti, aiškiai įrodyta, nes šio tyrimo duomenis nagrinėjusi valstybė narė ataskaitos rengėja padarė išvadą, kad jais suteikta papildoma informacija leido atsakyti į per vertinimo procedūrą kilusius susirūpinimą keliančius klausimus.
- 105 Be to, ieškovės mano, kad pavedusi NEMTK grupei išnagrinėti medžiagą pagal POT kriterijus ji privalėjo pratęsti terminus ir tam, kad sudarytų galimybę pranešėjoms atsakyti į susirūpinimą keliančius klausimus, kurie galėjo būti iškelti atliekant tokią analizę, ir prireikus leisti joms pateikti šiai analizei svarbią informaciją ir atlikti svarbius tyrimus.
- 106 Ieškovės mano, kad taip Komisija neįvykdė pareigos suteikti pakankamas procesines garantijas, užtikrinančias jų galimybę pateikti pastabas ir, kaip pranešėjoms, pateikti gynybos argumentus.
- 107 Komisija šiuos teiginius ginčija.
- 108 Primintina, jog Reglamento Nr. 451/2000 6 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta, kad pranešėjai turi pateikti valstybės narės ataskaitos rengėjos paskirtai institucijai visą dokumentų rinkinį apie kiekvieną nurodytą veikliąją medžiagą, kurį fiziškai turi sudaryti atskirų bandymų ir tyrimo ataskaitos su visa straipsnio 2 dalies c punkte nurodyta informacija arba protokolais ir išipareigojimais, nurodytais straipsnio 2 dalies c punkte, jei darbas dar nebaigtas.

109 Reglamento Nr. 451/2000 6 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyta ši informacija:

- tyrimų ir bandymų suvestinės bei rezultatai pagal kiekvieną direktyvos II priedo punktą ir bandymus vykdžiusio asmens arba instituto pavadinimas,
- ta pati informacija pagal kiekvieną direktyvos III priedo punktą, svarbi norint vieną arba kelis preparatus, tipiškus 6 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytoms naudojimui sritims, įvertinti pagal direktyvos 5 straipsnyje nurodytus kriterijus,
- jei tyrimai dar nevisiškai baigti, įrodymai, kad šie tyrimai buvo užsakyti ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, ir įsipareigojimas tyrimų duomenis pateikti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo 6 straipsnyje numatyto dokumentų rinkinio pateikimo valstybei narei ataskaitos rengėjai dienos.

110 Be to, primintina, jog Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad, nepažeidžiant Direktyvos 91/414 7 straipsnio nuostatų, naujai pateikti tyrimai nepriimami. Tačiau gavusi EMST pritarimą, valstybė narė ataskaitos rengėja gali prašyti pranešėjų per nustatytą laiką pateikti papildomus duomenis, kurie, valstybės narės ataskaitos rengėjos arba EMST nuomone, yra būtini norint geriau suprasti dokumentų rinkinį.

111 Taigi papildomus duomenis galima pateikti tik jau visame dokumentų rinkinyje, kurį turi pateikti pranešėjos, nurodytai informacijai patikslinti.

- 112 Pagal šią nuostatą naujų tyrimų duomenų pateikimo, kuris neleidžiamas, negalima prilyginti papildomų duomenų pateikimui, kuris yra leidžiamas.
- 113 Papildomo tyrimo duomenis galima pateikti tik tuo atveju, jeigu tyrimas jau atliekamas tuo metu, kai pateikiamas visas dokumentų rinkinys, kai apie jų pateikimą pranešta minėto rinkinio pateikimo dieną ir jeigu šie duomenys perduodami vėliausiai per vienus metus nuo šio dokumentų rinkinio pateikimo dienos.
- 114 Todėl pateikus visą dokumentų rinkinį leidžiama tik prašyti pateikti papildomus duomenis su sąlyga, kad toks prašymas atitinka Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 5 dalį, kur iš esmės numatyta, kad prašymą turi pateikti valstybė narė ataskaitos rengėja, jis pateikiamas EMST pritarimu ir jame nurodomas terminas šiems duomenims pateikti.
- 115 Konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju nė viena šių sąlygų neįvykdyta.
- 116 Iš tikrųjų neginčijama, kad papildomų medžiagos ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimų būtinybę 2004 m. birželio 22 d. susirinkime pabrėžė EPKK ekspertai ir apie tai priminta EMST nuomonėje: „pranešėjas pateikia sąlyčio tyrimus, kuriuose būtų analizuojama įvairi sąlyčio trukmė su rainėmis – jautriausia žuvų rūšimi“ ir kad 2004 m. spalio 6 d. elektroniniu laišku valstybė narė ataskaitos rengėja šią informaciją perdavė pranešėjoms.
- 117 Tačiau remiantis šiuo elektroniniu laišku negalima manyti, kad, kaip teigia pranešėjos, joms buvo paduotas prašymas pateikti papildomus duomenis, kaip suprantama pagal Reglamentą Nr. 451/2000.

- 118 Pirma, EPKK, valstybė narė ataskaitos rengėja ir EMST aptaria papildomų tyrimų būtinybę. Taigi remiantis EPKK protokolu, valstybės narės ataskaitos rengėjos elektroniniu laišku ir EMST nuomone galima atmesti mintį, kad pranešėjų buvo prašyta pateikti papildomų, geriau dokumento rinkinį padedančių suprasti duomenų.
- 119 Be to, pabrėžtina, jog pačios ieškovės teigia, kad 2006 m. gegužės 17 d. perduoti darbai iš tiesų yra tyrimo duomenys.
- 120 Antra, net darant prielaidą, kad iškelta papildomų duomenų būtinybė laikytina tokių duomenų prašymu, konstatuotina, kad dokumentų rinkinyje nėra jokios nuorodos apie EMST pritarimą dėl tokio prašymo pateikimo. Šiuo atžvilgiu pastebėtina, kad todėl EPKK, kurį sudaro konkrečius vertinimo darbus, skirtus parengti EMST nuomonei, atliekanti ekspertų grupė, skiriasi nuo EMST, taigi negali EMST įpareigoti be aiškaus jos sutikimo.
- 121 Trečia, konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju nepaskirtas joks terminas EPKK vėliau valstybės narės ataskaitos rengėjos nurodytų tyrimų duomenims pateikti.
- 122 Taigi, priešingai nei tvirtina ieškovės, toks termino nenurodymas yra papildomas rodiklis manyti, kad papildomų duomenų prašymas nebuvo pateiktas.
- 123 Iš tiesų dėl užmaršumo nenustačius jokio termino papildomiems duomenims pateikti pranešėjos galėtų neribotai tęsti bendro nagrinėjimo procedūrą ir taip be pateisinamos priežasties vėlinti EMST nuomonės pateikimą.

- 124 Iš to matyti, jog nėra jokio pagrindo manyti, kad pranešėjoms buvo perduotas taikomas nuostatas atitinkantis prašymas pateikti papildomus duomenis.
- 125 Iš ieškovių nurodytų faktinių aplinkybių, skirtų jų teiginiams pagrįsti, kaip tik matyti, jog EPKK ir valstybė narė ataskaitos rengėja, vėliau – EMST konstatavo ir pranešėjoms pranešė, kad vis dar būtini nauji tyrimai įvertinti medžiagos nekenksmingumą, bet jie puikiai suprato, kad šioje procedūros stadijoje nebegalima pateikti tokių tyrimų duomenų.
- 126 Šį vertinimą patvirtina 2007 m. kovo 15 ir 16 d. MGGSNK darbo grupės „Teisės aktų leidyba“ susirinkimo protokolas, į kurį Graikijos Respublika – valstybė narė ataskaitos rengėja nurodė įrašyti pareiškimą, kad ji pasirengusi balsuoti ir pritarti pasiūlymui neįtraukti trifluralino tam, kad pranešėjos galėtų pasinaudoti 18 ateinančių mėnesių laikotarpiu, per kurį oficialiai pateiktų ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis, ir kad ji, būdama valstybe narė ataskaitos rengėja, galėtų šį tyrimą oficialiai įvertinti.
- 127 Pagaliau, ketvirta, siekiant išsamumo pabrėžtina, kad ieškovės niekada neteigė, jog apie 2006 m. gegužės 17 d. valstybei narei ataskaitos rengėjai pateiktus tyrimo duomenis, perduodant visą dokumentą rinkinį, buvo pranešta laikantis Reglamento Nr. 451/2000 6 straipsnio 2 dalies c punkto trečios įtraukos.
- 128 Todėl reikia nuspręsti, kad pranešėjoms nebuvo pateiktas joks naujo tyrimo prašymas.

- 129 Iš to matyti, jog Komisijos negalima kaltinti tuo, kad ji atsisakė atsižvelgti į 2006 m. gegužės mėn. pranešėjų pateiktus tyrimo duomenis.
- 130 Argumentas dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo bus nagrinėjamas aptariant šeštąjį ieškinio pagrindą.
- 131 Komisija nepadarė teisės ar akivaizdžios vertinimo klaidos, todėl pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį reikia atmesti.
- 132 Dėl ieškovių argumento, nurodyto formuluojant antrąją antrojo ieškinio pagrindo dalį, jog terminus reikėjo pratęsti tam, kad būtų atsižvelgta į prašytus pateikti tyrimo duomenis, reikia konstatuoti, kad jis faktiškai nepagrįstas, nes pranešėjoms nepateiktas joks tokio pobūdžio prašymas.
- 133 Taip pat primintina, jog 2004 m. sausio 15 d. vykusiam EMST vertinimo darbo grupės susirinkime, be kita ko, konstatuota, kad būtina gauti įvairių duomenų ir atlikti įvairius tyrimus, tarp kurių – tyrimą dėl aliejinių kultūrų sėklų metabolizmo. Šis tyrimas skiriasi nuo tyrimo, kurio duomenis ieškovės pateikė 2006 m. gegužės mėn. 2004 m. kovo 3 d. įmonės pranešėjos atstovas išsiuntė EMST elektroninį laišką, kuriame, be kita ko, prašė patikslinti terminą minėto tyrimo duomenims pateikti. 2004 m. kovo 5 d. EMST į šį elektroninį laišką išsiuntė atsakymą, kuriame nurodė, kad, pirma, šiuos tyrimo duomenis turi pateikti arba nurodyti galimą jų pateikimo datą įmonė pranešėja, ir, antra, kad bus tęsiamas bendras nagrinėjimas, laikantis 2002 m. rugpjūčio 14 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1490/2002, nustatančiame išsamias darbų programos, minėtos Direktyvos 91/414 8 straipsnio 2 dalyje, trečiojo etapo įgyvendinimo taisyklės ir iš dalies keičiančiame Reglamentą Nr. 451/2000 (OL L 224; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 36 t., p. 524), nustatytų terminų.

- 134 Iš to matyti, jog nuo to momento ieškovės aiškiai informuotos, kad joms nebuvo suteiktas joks papildomas terminas dokumentų rinkiniui papildyti. Reikia konstatuoti, kad jos negali įrodyti, jog joms suteiktos priešingos aiškos ir tikslios garantijos dėl ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo.
- 135 Atsisakydama pratęsti procedūros terminus tam, kad atsižvelgtų į ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis, Komisija nepadarė teisės klaidos ar akivaizdžios vertinimo klaidos, todėl antrąją antrojo ieškinio pagrindo dalį taip pat reikia atmesti.
- 136 Argumentas dėl to, kad Komisija privalėjo pratęsti terminus, nes nusprendė trifluraliną vertinti pagal POT kriterijus, nagrinėjamas aptariant ketvirtą antrojo ieškinio pagrindo dalį.
- 137 Argumentas dėl teisės į gynybą pažeidimo nagrinėjamas aptariant antrą šeštojo ieškinio pagrindo dalį.

Dėl trečiosios antrojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su akivaizdžia vertinimo klaida, kiek Komisijos teiginiai neparemti jokiais mokslo pagrindais

- 138 Ieškovių manymu, Komisijos padaryta išvada, kuri matyti iš ginčijamo sprendimo penktos konstatuojamosios dalies, kad trifluralinas daro didelį ilgalaikį poveikį vandens organizmams, neturi jokios reikšmės vertinant riziką pagal Direktyvą 91/414. Jų teigimu, riziką svarbu įvertinti siekiant nustatyti, ar, nepaisant konstatuoto ypatingo

pavojaus, tokia rizika priimtina konkrečiau naudojimo atžvilgiu. Iš jų pateiktų ilgalaikio toksiškumo tyrimo duomenų aiškiai matyti, kad rizika buvo priimtina, o su tuo sutiko ir valstybė narė ataskaitos rengėja.

¹³⁹ EMST taip pat nusprendė, kad trifluralinas atitinka Direktyvoje 91/414 numatytus saugos reikalavimus, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų. EMST iš tiesių manė, kad ilgalaikio toksiškumo riziką žuvims galima valdyti nustatant tinkamas naudojimo sąlygas, o nustatytos rizikos rūšys nekliudė trifluraliną įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą. EMST ir ataskaitos rengėja taip pat padarė išvadą, kad pagal išlikimą dirvožemyje, kaupimosi ir plitimo oru galimybę trifluralino keliama rizika buvo priimtina.

¹⁴⁰ Be to, Vokietijos Federacinė Respublika išdavė ieškovėms leidimus prekiauti trifluralinu papildomam dešimties metų laikotarpiui ir taip atmetė nepriimtinos rizikos prielaidą.

¹⁴¹ Taigi ieškovės mano, kad ginčijamame sprendime suformuluoti teiginiai grindžiami pavojumi, o ne rizika dėl esminės metodo klaidos. Kadangi nėra jokio Komisijos išvadas pagrindžiančio mokslinio pateisinimo, ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

¹⁴² Komisija šiuos teiginius ginčija.

- 143 Primintina, jog EB 152 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad aukšto lygio žmonių sveikatos apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis. Ši žmonių sveikatos apsauga nusveria ekonominius argumentus, t. y. pateisina tam tikriems ekonominiams subjektams kylančias net ir dideles ekonomines pasekmes (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją*, T-158/03, Rink. p. II-2425, 134 punktą).
- 144 Atsargumo principas yra bendrasis Bendrijos teisės principas, išplaukiantis iš EB 3 straipsnio p punkto, 6 straipsnio, 152 straipsnio 1 dalies, 153 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 174 straipsnio 1 ir 2 dalių, pagal kurį tiksliai vykdydamos joms susijusiais teisės aktais suteiktą kompetenciją atitinkamos valdžios institucijos įpareigojamos imtis priemonių, tinkamų užkirsti kelią galimam pavojui visuomenės sveikatai, saugumui ir aplinkai, ir šių interesų apsaugos reikalavimus iškelti virš ekonominių interesų (žr. 2002 m. lapkričio 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Artegodan ir kt. prieš Komisiją*, T-74/00, T-76/00, T-83/00-T-85/00, T-132/00, T-137/00 ir T-141/00, Rink. p. II-4945, 183 ir 184 punktus ir 2003 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay Pharmaceuticals prieš Tarybą*, T-392/02, Rink. p. II-4555, 133 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 145 Vertindama riziką su galbūt neigiamu iš praktikos kylančiu poveikiu susidūrusi Bendrijos institucija, remdamasi moksliniu rizikos vertinimu, turi nustatyti, ar ši rizika viršija nepriimtiniu visuomenei laikomą rizikos lygį. Taigi tam, kad Bendrijos institucijos galėtų įvertinti riziką, pirma, joms svarbu disponuoti moksliniu rizikos įvertinimu, ir, antra, nustatyti nepriimtiniu visuomenei laikomą rizikos lygį (šiuo klausimu žr. 2002 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimų *Pfizer Animal Health prieš Tarybą*, T-13/99, Rink. p. II-3305, 145 punktą ir *Alpharma prieš Tarybą*, T-70/99, Rink. p. II-3495, 162 punktą).

- ¹⁴⁶ Mokslinis rizikos vertinimas yra mokslinis procesas, dėl kurio bendrai sutarta, kad, jį atliekant, kiek įmanoma siekiama nustatyti ir apibūdinti pavojų, įvertinti kylančią riziką ir ją apibūdinti (šio sprendimo 145 punkte minėtų sprendimų *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 156 punktas ir *Alpharma prieš Tarybą* 169 punktas).
- ¹⁴⁷ Tokiomis aplinkybėmis sąvoka „rizika“ išreiškia neigiamo poveikio, kuris atsiranda pritarus tam tikroms priemonėms ar tam tikrai praktikai, kilimo tikimybės teisiškai saugomam turtui lygį. Sąvoka „pavojus“ bendrai vartojama plačiau ir apibūdina visus produktus arba metodus, galinčius daryti neigiamą poveikį žmonių sveikatai (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 145 punkte minėto Sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 147 punktą).
- ¹⁴⁸ Nepriimtina laikomą rizikos lygį laikydamosi taikomų teisės normų turi nustatyti Bendrijos institucijos, įgaliotos priimti politinį sprendimą dėl tinkamo visuomenės apsaugos lygio nustatymo. Būtent šios institucijos turi nustatyti neigiamo poveikio žmonių sveikatai tikimybės ir šio galimo poveikio rimtumo kritinį lygį, kuris, jų nuomone, nebepriimtinas tokiai visuomenei ir kurį peržengus, norint apsaugoti žmonių sveikatą, reikia imtis prevencijos priemonių, nepaisant išliekančio mokslinio netikrumo (šiuo klausimu žr. 2000 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Toolex*, C-473/98, Rink. p. I-5681, 45 punktą ir 145 punkte minėto Sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 150 ir 151 punktus).
- ¹⁴⁹ Nustatant šį rizikos lygį Bendrijos institucijas saisto iš EB 152 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos kylanti pareiga užtikrinti aukštą žmonių sveikatos lygį. Tam, kad atitiktų šią teisės nuostatą, toks aukštas lygis nebūtinai turi būti aukščiausias techniniu požiūriu (1998 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Safety Hi Tech*, C-284/95, Rink. p. I-4301, 49 punktas).

150 Reikia priminti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 91/414 penktos, šeštos ir devintos konstatuojamųjų dalių, šia direktyva siekiama pašalinti augalų apsaugos produktų prekybos Bendrijoje kliūtis, išsaugant aukštą aplinkos apsaugos ir žmonių bei gyvūnų sveikatos apsaugos lygį. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad atsižvelgiant į kompleksinius techninius vertinimus, kuriuos Komisija turi atlikti, jai turėtų būti pripažinta didelė diskrecija tam, kad galėtų veiksmingai siekti jai iškelto tikslo (žr. šio sprendimo 86 punkte minėto 2007 m. liepos 18 d. Sprendimo *Industrias Químicas del Vallés prieš Komisiją* 74 ir 75 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).

151 Ši didelė diskrecija ir kompleksiniai vertinimai reiškia, kad teismo atliekama Komisijos vertinimo pagrįstumo kontrolė turi apimti tik nagrinėjamą, ar naudodamasi savo kompetencija Bendrijos institucijos nepadarė akivaizdžios klaidos, nepiktnaudžiavo įgaliojimais arba ar jos akivaizdžiai neviršijo savo diskrecijos ribų (2003 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Monsanto Agricoltura Italia ir kt.*, C-236/01, Rink. p. I-8105, 135 punktas ir 2009 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Enviro Tech (Europe)*, C-425/08, Rink. p. I-10035, 47 punktas).

152 Kalbant apie Bendrijos teismo vertinimą, ar padaryta akivaizdi vertinimo klaida, pabrėžtina, jog tam, kad būtų įrodyta, jog Komisija, vertindama sudėtingas faktines aplinkybes, kurios gali pateisinti ginčijamo sprendimo panaikinimą, padarė akivaizdžią klaidą, ieškovo pateikti įrodymai turi būti pakankami, kad sprendime pateiktas faktinių aplinkybių vertinimas pasirodytų neįtikinamas (1996 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AIUFFASS ir AKT prieš Komisiją*, T-380/94, Rink. p. II-2169, 59 punktas ir 2004 m. liepos 1 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Salzgitter prieš Komisiją*, T-308/00, Rink. p. II-1933, 138 punktas). Kad nebūtų pažeista tokio neįtikinamumo analizė, Bendrasis Teismas neturi sprendimą priėmusio subjekto atlikto sudėtingų faktinių aplinkybių vertinimo pakeisti savuoju (šio sprendimo 151 punkte minėto Sprendimo *Enviro Tech (Europe)* 47 punktas).

153 Tačiau anksčiau nurodytos teismo kontrolės ribos negali daryti įtakos jo kompetencijai patikrinti nurodytų įrodymų faktinį tikslumą, jų patikimumą ir nuoseklumą ir tai, ar šie įrodymai apima visus svarbius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant

sudėtingą padėtį, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (2007 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ispanija prieš Lenzing*, C-525/04 P, Rink. p. I-9947, 57 punktas ir 2008 m. lapkričio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai prieš Komisiją*, C-405/07 P, Rink. p. I-8301, 55 punktas).

- ¹⁵⁴ Be to, reikia priminti, kad tuo atveju, kai Bendrijos institucija turi didelę diskreciją, per administracines procedūras Bendrijos teisinės sistemos suteiktų garantijų laikymosi kontrolė yra ypač svarbi. Teisingumo Teismas turėjo progą patikslinti, kad tarp šių garantijų yra ir kompetentingos institucijos pareiga atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visas konkrečiu atveju svarbias aplinkybes ir pakankamai motyvuoti savo sprendimą (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469, 14 punktas; 1992 m. gegužės 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Pesquerias De Bermeo ir Naviera Laida prieš Komisiją*, C-258/90 ir C-259/90, Rink. p. I-2901, 26 punktas; šio sprendimo 153 punkte minėtų sprendimų *Ispanija prieš Lenzing* 58 punktas ir *Nyderlandai prieš Komisiją* 56 punktas).

- ¹⁵⁵ Nagrinėjamu atveju, pirma, reikia pabrėžti, kad EMST nuomonėje analizuojama rizika įvairioms gyvūnų rūšims ir makroorganizmams (5 dalis: rizika stuburiniams gyvūnams, vandens organizmams, bitėms, kitoms nariuotakojų rūšims, sliekams, atsitiktinai medžiagos paveiktiems dirvožemio makroorganizmams, atsitiktinai medžiagos paveiktiems dirvožemio mikroorganizmams, atsitiktinai medžiagos paveiktiems dirvožemio organizmams ir biologiniams nuotekų valymo būdams), joje nurodyta, kad trifluraliną labai sugeria dirvožemis ir ši medžiaga klasifikuotina kaip nejudri, kad ji nėra lengvai biologiškai skaidoma, kad dėl didelio šios medžiagos lakumo jos gali būti ore ir ji sklinda; taip pat nuomonėje aptariamas aukštas rizikos lygis vandens gyvūnams (žr. nuomonės santraukos p. 3, o dėl paskutinės problemos – nuomonės 5.4 dalį ir išvadą). Galiausiai EMST pataria imtis priemonių, skirtų valdyti nustatytas rizikos rūšis tuo atveju, jeigu būtų priimtas sprendimas įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą (nuomonės dalis „Rekomendacijos“).

156 Taigi iš EMST nuomonės matyti, kad ji akivaizdžiai grindžiama trifluralino keliamos rizikos, o ne tik jo keliamo pavojaus vertinimu.

157 Be to, nuomonėje atmetami ieškovių teiginiai, kad trifluralino keliamą riziką priimtinai atsižvelgiant į išlikimą dirvožemyje ir galimą kaupimąsi bei sklidimą oru.

158 Be to, aplinkybė, kad pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 dalies nuostatas EMST numatė tam tikras priemones, leidžiančias per vertinimo procedūrą nustatytos rizikos rūšims valdyti, taikomas tuo atveju, jei Komisija nuspręstų leisti tokią medžiagą naudoti, visiškai neleidžia daryti išvados, kad EMST rekomendavo trifluraliną įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą (žr. šio sprendimo 91 ir 92 punktus). Taip pat primintina, kad EMST nuomonė nesaisto Komisijos (žr. šio sprendimo 87 ir 88 punktus) ir kad Komisijai pripažinta didelė diskrecija tam, kad ji galėtų veiksmingai siekti jai nustatyto tikslo atsižvelgiant į kompleksinius techninius vertinimus, kuriuos ji turi atlikti (žr. šio sprendimo 86 punktą). Taigi Komisija galėjo teisėtai nuspręsti, kad tokia rizika pateisino trifluralino neįtraukimą į Direktyvos 91/414 I priedą, nepaisant EMST aptartų galimybių sumažinti riziką.

159 Be to, konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas EMST nustatytais rizikos rūšimis. Primintina, kad ginčijamo sprendimo 5 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„5) Vertinant šią veikliąją medžiagą, nustatyta keletas susirūpinimą keliančių problemų. Trifluralinas labai toksiškas vandens organizmams, ypač žuvis. Ši medžiaga ilgai išlieka dirvožemyje ir nėra lengvai biologiškai skaidoma. Be to, ji gali kauptis. Ji viršija Direktyvoje 91/414 <...> nustatytą didžiausią biokonzentracijos veiksnį (BKV) vandens organizmuose, rodantį kaupimosi tokiuose

organizmuose galimybę. Dėl didelio šios medžiagos lakumo negalima atmesti sklaidimo oru galimybės, o stebėsenos programos atskleidė, kad, nepaisant greito fotocheminio skilimo, medžiagos atsirado nuo naudojimo vietos nutolusiose vietovėse. Dėl šių priežasčių trifluralinas neatitinka įtraukimo į Direktyvos 91/414 <...> I priedą kriterijų.“

- 160 Taigi ginčijamame sprendime iš tiesų remiamasi rizikos analize, t. y. dėl trifluralino įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą galinčiu atsirasti neigiamo poveikio tikimybės teisiškai saugomam turtui lygiu, o ne vien trifluralino keliamo pavojaus analize.
- 161 Todėl ieškovių argumentus, kuriais siekiama įrodyti, kad ginčijamame sprendime Komisija rėmėsi pavojumi, o ne rizika, nepateikiant kitų juos patvirtinančių įrodymų, reikia atmesti.
- 162 Antra, ieškovės negalėjo pagrįstai teigti, kad jų pateikti ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenys galėjo pakeisti Komisijos atliktą rizikos vertinimą tuo atveju, jeigu Komisija būtų sutikusi į juos atsižvelgti.
- 163 Iš tikrųjų reikia konstatuoti, kad, nepaisant Komisijai pavėluotai pateiktų šio tyrimo duomenų, bet kuriuo atveju šis tyrimas nepateiktų atsakymo į klausimą dėl kitų nustatytų rizikos rūšių, ypač dėl trifluralino išlikimo dirvožemyje, sunkaus jo skaidymo, kaupimosi galimybės ir sklaidimo oru rizikos.

- 164 Trečia, dėl Vokietijos valdžios institucijų išduoto leidimo, net jeigu jį išduodant remtasi tais pačiais kriterijais ir vertinimo elementais, pažymėtina, kad jis negali nulemti Bendrijos institucijų sprendimo. Šiuo atžvilgiu svarbūs Komisijos argumentai, kad Bendrijos lygmeniu, priešingai nei nacionaliniu lygmeniu, vertinimas atliekamas nagrinėjant bendrai.
- 165 Todėl reikia konstatuoti, kad ieškovės nepateikė jokio įrodymo, leidžiančio nustatyti, kad vertindama trifluralino keliamą riziką Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 166 Taigi trečiąją antrojo ieškinio pagrindo dalį reikia atmesti.

Dėl, pirma, prieštaravimo, grindžiamo Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies neteisėtumu, ir, antra, ketvirtosios antrojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su tuo, kad Komisija neturėjo kompetencijos vertinti trifluralino pagal Reglamentą Nr. 850/2004, taip pat, kad taikydama minėtame reglamente numatytus kriterijus padarė vertinimo klaidą

- 167 Grįsdamos prieštaravimą dėl Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies teisėtumo ieškovės iš esmės teigia, kad ši nuostata pakeitė jų teises ir pažeidė teisėtus lūkesčius, kuriais jos galėjo remtis prieš Komisiją. Jos tvirtina, kad Komisija neteisėtai taikė šį reglamentą atgaline data ir analizavo trifluraliną pagal Stokholmo konvencijos D priede nustatytus POT kriterijus.

- 168 Ieškovės teigia, kad dėl to priimdama ginčijamą sprendimą Komisija visiškai nepagrįstai rėmėsi Reglamentu Nr. 850/2004 ar Stokholmo konvencijos D priede nurodytais kriterijais ir nesilaikė Direktyvoje 91/414 numatytų kriterijų bei taikė dar oficialiai nepatvirtintą procedūrą.
- 169 Jos priduria, kad tolimo pernešimo rizika, kuri yra kriterijus vertinti POT, nėra kriterijus vertinti pagal Direktyvą 91/414.
- 170 Be to, ieškovės tvirtina, kad Komisija iš naujo pradėjo vertinimą, nes norėjo trifluraliną išnagrinėti pagal POT kriterijus, ir atsižvelgiant į tai, kad vertinant pagal Direktyvą 91/414 nebuvo jokio teisinio pagrindo tai daryti, Komisija neturėjo kompetencijos taip elgtis, todėl ji piktnaudžiavo savo įgaliojimais.
- 171 Dėl subsidiariai nurodytos ketvirtąjo antrojo ieškinio pagrindo dalies ieškovės teigia, kad net tuo atveju, jeigu būtų galima taikyti Reglamentą Nr. 850/2004, pripažintina, kad Komisija dar kartą neskyrė sąvokų „pavojus“ ir „rizika“. NEMTK grupė iš tiesų atliko analizę per labai trumpą laiką ir padarė išvadą, kad trifluralinas atitinka POT kriterijus. Ieškovių teigimu, Komisija apsiribojo paprasta trifluralino pavojingumo analize ir nevertino rizikos.
- 172 Ieškovės tvirtina, kad nevykdydama pareigos įvertinti, ar, atsižvelgiant į tariamas trifluralino kaip POT savybes, dėl numanomo pavojaus kyla nepriimtina rizika, t. y. neskirdama rizikos ir pavojaus, Komisija taip pat pažeidė Direktyvą 91/414 ir Bendrijos teismų praktiką. Ieškovių nuomone, iš to matyti, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas esmine metodo klaida, todėl jį priimant padaryta akivaizdi vertinimo klaida.

- 173 Galiausiai ieškovės iš esmės teigia, kad Komisija privalėjo pratęsti terminus ir suteikti galimybę joms atsakyti į NEMTK grupės iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus, o to nepadariusi ji pažeidė ieškovių teises į gynybą.
- 174 Komisija šiuos argumentus ginčija.
- 175 Pabrėžtina, kad Reglamentu Nr. 850/2004 nustatomas nuo Direktyva 1/414 ir Reglamentu Nr. 451/2000 numatyto vertinimo mechanizmo nepriklausantis vertinimo mechanizmas.
- 176 Iš tiesų Komisija neginčija, kad bent jau trumpai trifluralinas vertintas pagal POT kriterijus.
- 177 Tačiau iš 2006 m. sausio 26 ir 27 d., taip pat 2006 m. balandžio 3 ir 4 d. MGGSNK susirinkimų protokolų matyti, kad ši analizė atlikta vertinant trifluraliną ne pagal Direktyvą 91/414, bet paraleliai; Komisija manė, kad toks paralelinis vertinimas neturi įtakos vykstančiai procedūrai.
- 178 Be to, konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas ne medžiagos vertinimu pagal Reglamentu Nr. 850/2004 kriterijus, bet tik jos vertinimu pagal Direktyvos 91/414 kriterijus, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 4–7 konstatuojamųjų dalių.
- 179 Šiuo atžvilgiu negalima pritarti ieškovių argumentams, kad ginčijamo sprendimo 5 konstatuojamojoje dalyje nurodyti išlikimo dirvožemyje, medžiagos biologinio skilimo, biologinio kaupimosi ir sklidimo oru kriterijai iš tiesų įrodo, kad medžiagos neleista naudoti dėl jos turimų POT savybių.

- 180 Pabrėžtina, kad pagal Direktyvos 91/414 5 straipsnio 2 dalies c punktą norint veikliąją medžiagą įtraukti į I priedą, prireikus reikia ypač atsižvelgti į jos išlikimą ir pasiskirstymą aplinkoje.
- 181 Be to, Direktyvos 91/414 II priedo A dalies 7 punkte konkrečiai minimas medžiagos išlikimas ir jos poveikis aplinkai ir aptariamas išlikimas bei poveikis dirvožemiui, vandeniui, orui ir jos biologinis kaupimasis bei skilimas.
- 182 Todėl norint veikliąją medžiagą įtraukti į direktyvos I priedą, ją būtina įvertinti pagal minėtus kriterijus.
- 183 Tad ieškovių argumentus, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas trifluralino vertinimu pagal Reglamentą Nr. 850/2004, reikia atmesti.
- 184 Iš to matyti, kad argumentas dėl Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 dalies neteisėtumo, net jeigu būtų pagrįstas, nėra svarbus ir jį reikia atmesti.
- 185 Ta pati išvada taikytina ketvirtai antrojo ieškinio pagrindo daliai, susijusiai su Komisijos kompetencijos vertinti trifluraliną pagal Reglamentą Nr. 850/2004 nebuvimu, kurią taip pat reikia atmesti kaip nesvarbią.
- 186 Ta pati išvada taikytina tiek argumentui dėl akivaizdžios vertinimo klaidos, padarytos taikant Reglamente Nr. 850/2004 numatytus vertinimo kriterijus, tiek argumentui dėl šiomis aplinkybėmis padaryto teisės į gynybą pažeidimo, nes šis vertinimas nėra ginčijamo sprendimo pagrindas.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad ginčijamas sprendimas priimtas nesilaikant taikomos teisės aktų leidybos procedūros ir pažeidžia EB 5 ir 7 straipsnius, Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnį

187 Ieškovės iš esmės teigia, kad Komisija privalėjo pateikti EMST ataskaitą ir direktyvos dėl medžiagos įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą arba sprendimo dėl išėmimo iš apyvartos projektą MGGSNK per šešis mėnesius nuo šios ataskaitos gavimo dienos – nagrinėjamu atveju 2005 m. rugsėjo 13 d. Ieškovės mano, kad šiuo atžvilgiu Komisija neturi jokios diskrecijos.

188 Tačiau Komisija neįvykdė pareigos pateikti direktyvos ar sprendimo projektą per reikalaujamą terminą.

189 Be to, Komisija nepateikė pasiūlymo balsuoti dėl direktyvos nei per 2005 m. liepos 14 ir 15 d., nei per 2005 m. rugsėjo 22 ir 23 d. MGGSNK susirinkimą. Ji taip pat elgėsi keletą kartų – 2006 m. liepos, rugsėjo, lapkričio mėn. ir 2007 m. sausio mėn.

190 Ieškovės iš esmės mano, kad taip Komisija pažeidė Komitologijos sprendime numatytą procedūrą. Jeigu MGGSNK nesutiko su Komisijos pasiūlymu, pastaroji turėjo pateikti pasiūlymą Tarybai. Savo elgesiu ji sutrukdė Tarybai atlikti savo vaidmenį teisės aktų leidybos procese ir peržengė jai suteiktų įgaliojimų ribas, taip pažeidė EB 5 ir 7 straipsnius bei Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį.

191 Komisija šiuos argumentus ginčija.

- ¹⁹² Pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo EMST nuomonės gavimo Komisija pateikia ekspertizės ataskaitos projektą. Pagal parengtą galutinę ekspertizės ataskaitą Komisija komitetui pateikia direktyvos, pagal kurią veiklioji medžiaga būtų įtraukta į direktyvos I priedą, ir nustatančios, jei tinka, sąlygas, įskaitant šio įtraukimo terminą, projektą arba valstybėms narėms skirtą sprendimo projektą, kuriuo pagal direktyvos 8 straipsnio 2 dalies ketvirtą pastraipą būtų panaikinta augalų apsaugos produktų, turinčių veikliosios medžiagos, registracija ir kuriuo ta veiklioji medžiaga nebūtų įtraukta į direktyvos I priedą, nurodant neįtraukimo priežastis.
- ¹⁹³ Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 9 dalyje numatyta, kad kai Komisija pateikia komitetui straipsnio 8 dalyje minimos direktyvos arba sprendimo projektą, ji tuo pat metu pateikia komiteto padaryto tikrinimo išvadas, parengtas kaip galutinė ekspertizės ataskaita, nurodyta susirinkimo protokolo santraukoje.
- ¹⁹⁴ Reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnyje skiriamos dvi stadijos: ekspertizės ataskaitos projekto pateikimas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo EMST nuomonės gavimo ir direktyvos ar sprendimo projekto pateikimas pagal galutinės ekspertizės ataskaitos projektą, kuriam šis terminas netaikomas.
- ¹⁹⁵ Taigi ieškovių argumentams, kad Komisija jau pirmajame komiteto susirinkime turėjo pateikti ir ekspertizės ataskaitos projektą, ir sprendimo ar direktyvos projektą, negalima pritarti.
- ¹⁹⁶ Be to, primintina, kad nagrinėjamu atveju EMST savo nuomonę pateikė 2005 m. kovo 14 d.

- 197 Neginčijama, kad pirmą kartą nuomonėmis MGGSNK darbo grupėje „Teisės aktų leidyba“ pasikeista 2005 m. liepos 14 ir 15 d. susirinkime dėl Komisijos direktyvos, susijusios su trifluralino įtraukimu į Direktyvos 91/414 I priedą, pasiūlymo projekto.
- 198 Taip pat neginčijama, kad direktyvos pasiūlymo projektas (kuriame daroma ta pati nuoroda kaip ir 2005 m. birželio 21 d. dokumente) ir ekspertizės ataskaitos projektas, kuriame nurodyta 2005 m. rugsėjo 15 d. data, kuriuos Komisija iš tikrųjų priėmė per Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse numatytą šešių mėnesių terminą, buvo įtraukti į 2005 m. rugsėjo 22 ir 23 d. MGGSNK darbo grupės „Teisės aktų leidyba“ susirinkimo darbotvarkę.
- 199 Komisija nurodo, kad nesilaikė šešių mėnesių termino ekspertizės ataskaitos projektui pateikti, o per minėtą „Teisės aktų leidybos“ darbo grupės susirinkimą pateiktas tik minėto dokumento priedas su tyrimų, kuriais remtasi atliekant vertinimą, sąrašą. Vis dėlto Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ekspertizės projekto tekstas, Teismui pateiktas su atsakymais į jo pateiktus klausimus, po šio susirinkimo buvo pakeistas, o tai leidžia manyti, kad šis projektas šia proga taip pat buvo pateiktas minėtai darbo grupei.
- 200 Tačiau net jeigu, kaip teigia Komisija, laikytina, kad jai pateikus ekspertizės ataskaitos projektą buvo viršytas šešių mėnesių terminas, vis dėlto reikia daryti išvadą, kad tai, jog šis terminas viršytas (dėl to Reglamente Nr. 451/2000 nenumatyta jokia sankcija), neturėjo įtakos ginčijamo sprendimo esmei.
- 201 Pirma, reikia atsižvelgti į tai, kad Komitologijos sprendime numatyta procedūra pradėta 2005 m. liepos 14 ir 15 d., pasikeitus nuomonėmis darbo grupėje „Teisės aktų leidyba“.

- 202 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Komisijos bandymas dirbtinai atskirti MGGSNK ir jo darbo grupę „Teisės aktų leidyba“, nėra svarbus, kiek tai susiję su taisyklių taikymu komitologijai ir Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse numatyta procedūra, nes, kaip pripažįsta Komisija, komitetą ir darbo grupę sudaro tie patys asmenys.
- 203 Antra, primintina, kad nesant nuostatų, tiesiogiai arba netiesiogiai numatančios tokio procedūros termino, kaip antai nagrinėjamas šiuo atveju, viršijimo pasekmės, teisės aktas, kurio priėmimo procedūrai taikomas nagrinėjamas terminas, dėl šio viršijimo gali iš dalies arba visiškai netekti galios tik tada, jei nustatyta, kad nesant šio tariamo pažeidimo minėto akto turinys būtų buvęs kitoks (žr. 2009 m. kovo 18 d. Pirmosios instancijos teismo Sprendimo *Shanghai Excell M&E Enterprise ir Shanghai Adepteck Precision prieš Tarybą*, T-299/05, Rink. p. II-565, 138 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 204 Šiuo atžvilgiu ieškovės iš esmės teigia, kad jeigu ginčijamas sprendimas būtų priimtas per numatytą terminą, jame būtų nuspręsta įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą, nes EMST rekomendavo tai padaryti.
- 205 Pirmiausia primintina, kad EMST nuomonėje trifluralino nerekomenduota įtraukti į I priedą (žr. šio sprendimo 89 ir 92 punktus). Todėl negalima teigti, kad priimtinas sprendimas neabejotinai būtų palankus ieškovėms.
- 206 Be to, bet kuriuo atveju Komisija iš pradžių tokį įtraukimą siūlė. Iš tiesų tik vyksiant diskusijoms komitete sprendimo turinys buvo pakeistas, ir su tuo sutinka pačios ieškovės.

- 207 Galiausiai, priešingai nei tvirtina ieškovės, ginčijamas sprendimas priimtas nesilaikant POT kriterijų (žr. šio sprendimo 175–185 punktus).
- 208 Taigi reikia konstatuoti, jog ieškovės negali įrodyti, kad tuo atveju, jeigu būtų laikytasi šešių mėnesių termino ekspertizės ataskaitos projektui pateikti, ginčijamas sprendimas būtų iš esmės kitoks.
- 209 Todėl šiuo klausimu jų argumentus reikia atmesti.
- 210 Antra, kadangi ekspertizės ataskaitos projektas yra vienintelis dokumentas, kurį Komisija pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį privalėjo pateikti per šešių mėnesių terminą, ieškovių argumentus, kad direktyvos pasiūlymas taip pat turėjo būti pateiktas per šešių mėnesių terminą, irgi reikia atmesti.
- 211 Trečia, iš Komitologijos sprendimo 5 straipsnio 4 dalies matyti, kad kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir informuoja Europos Parlamentą.
- 212 Primintina, kad nagrinėjamu atveju iš Komisijos pateiktos informacijos atsakant į Bendrojo Teismo klausimus ir iš įvairių surengtų susirinkimų protokolų ištraukų matyti, kad apie trifluralino išlikimą diskutuota MGGSNK darbo grupės „Teisės aktų leidyba“ susirinkimuose, vykusiuose 2005 m. liepos 14 ir 15 d., rugsėjo 22 ir 23 d., lapkričio 17 ir 18 d., 2006 m. sausio 26 ir 27 d., balandžio 3 ir 4 d., gegužės 22 ir 23 d., liepos 13 ir 14 d., rugsėjo 25 ir 26 d., lapkričio 23 ir 24 d. ir 2007 m. sausio 22 ir 23 d. bei kovo 15 ir 16 d., kol galiausiai už pasiūlymą 2007 m. kovo 16 d. balsavo dauguma – 23 valstybės narės.

- 213 Taigi, priešingai nei tvirtina ieškovės, dėl sprendimo pasiūlymo neįtraukti balsuota tik vieną kartą – 2007 m. kovo 16 d.; per šį balsavimą pasiūlymas patvirtintas kvalifikuotąja balsų dauguma, kurios reikėjo jam priimti.
- 214 Todėl Komisijos negalima kaltinti tuo, kad nedelsiant nepateikusi Tarybai pasiūlymo dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ji pažeidė Komitologijos sprendimo 5 straipsnio 4 dalį.
- 215 Reikia konstatuoti, kad komitetas nepriėmė siūlomoms priemonėms prieštaraujančios nuomonės, taip pat nebuvo tokioje situacijoje, kai jam būtų neįmanoma gauti siūlomoms priemonėms pritariančių ar jas atmetančių kvalifikuotosios daugumos balsų.
- 216 Pagal šią nuostatą tik šiais dviem atvejais Komisija turi nedelsdama kreiptis į Tarybą.
- 217 Todėl reikia išnagrinėti, ar Komisiją galima kaltinti tuo, kad, kaip atsitiko nagrinėjamu atveju, per 20 mėnesių ji nepateikė siūlomos priemonės balsavimui.
- 218 Šiuo atžvilgiu primintina, kad 1999 m. lapkričio 18 d. Sprendime *Pharos prieš Komisiją* (C-151/98 P, Rink. p. I-8157) Teisingumo Teismas patvirtino, jog 1990 m. birželio 26 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2377/90, nustatančio veterinarinių vaistų likučių gyvūninės kilmės maisto produktuose didžiausių kiekių nustatymo tvarką Bendrijoje (OL L 224, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 10 t. p. 111), 8 straipsnio 3 dalies b punkte aiškiai nenustatytas terminas, per kurį Komisija turėjo pateikti

Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turėjo būti imtasi. Atvirkščiai, pavartojęs žodį „nedelsdama“, Bendrijos teisės aktų leidėjas nurodė, kad Komisija turi veikti greitai, tačiau paliko jai tam tikrą veiksmų laisvę (minėto Sprendimo 25 punktą).

219 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Komisijos turėtas terminas išnagrinėti įvairius veikimo būdus, kurių ji galėjo imtis, turėjo būti vertinamas atsižvelgiant į atitinkamo dokumentų rinkinio sudėtingumą. Byloje, kurioje priimtas šio sprendimo 218 punkte minėtas sprendimas *Pharos prieš Komisiją*, naudojant nagrinėtą medžiagą kylančios rizikos klausimas pirmą kartą iškeltas reglamentavimo komitete, kuriame balsuojant keturios delegacijos buvo prieš Komisijos projektą, o šešios susilaikė. Teisingumo Teismo teigimu, šiomis aplinkybėmis vienuolikos mėnesių laikotarpis, per kurį Komisija, pirma, iš naujo per šešis mėnesius išnagrinėjo dokumentų rinkinį ir, antra, kreipėsi dėl antros mokslinės nuomonės, nelaikytinas per ilgą (šio sprendimo 218 punkte minėto Sprendimo *Pharos prieš Komisiją* 30–32 punktai).

220 Be to, 1997 m. lapkričio 20 d. Sprendime *Moskof* (C-244/95, Rink. p. I-6441) Teisingumo Teismas, nagrinėdamas valdymo, o ne reglamentavimo komiteto taikomos procedūros laikymosi klausimą, nusprendė, jog aplinkybės, kad buvo bandoma pasiekti kompromisą, negalima prilyginti pradinio teksto, kurį jau patvirtino visos kitos delegacijos, netiesioginiam atsiėmimui. Priėmus kitokį sprendimą vėl pasunkėtų bet kokia kompromiso, kuriuo siekiama išspręsti savitas kai kurių delegacijų problemas, paieška, nes Komisija nebedrįstų priimti rizikos ir nedelsdama nepriimti patvirtinto teksto. Toks sprendimas darytų didesnę neigiamą įtaką tinkamai valdymo komiteto taikomų procedūrų eigai nei aplinkybė leisti, kad valdymo komiteto balsavimą dėl teksto ir jo, kaip reglamento, priėmimą Komisijoje skirtų protingas laiko tarpas, būtinas apsvarstyti kompromiso, galinčio geriau išspręsti kai kurių delegacijų iškeltas problemas, galimybes (minėto Sprendimo *Moskof* 40 punktą).

- 221 Iš šios teismo praktikos matyti, kad po nepritariančio balsavimo arba nesant siūlomai priemonei priimti ar atmesti reikalingos kvalifikuotosios balsų daugumos galimybės, Komisija gali siekti kompromiso komitete. Tam prieš kreipdamasi į Tarybą ji turi tam tikrą laiko tarpą, priklausančią nuo atitinkamo dokumentų rinkinio sudėtingumo, kompleksiško ir svarbos.
- 222 Kitaip tariant, norint įvertinti, ar Komisija veikė nedelsdama, reikia išnagrinėti, ar, atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes, ji ėmėsi veiksmų per protingą terminą. Be to, reikia pripažinti, kad ji turi didelę veiksmų laisvę kompromisui pasiekti.
- 223 Taigi, kalbant apie dar didesnę pagrįstumą, nes aptariamas reglamentavimo komiteto atvejis, Komisijai turi būti suteikta didelė veiksmų laisvė laiko atžvilgiu, atsižvelgiant į dokumentų rinkinio sudėtingumą, kompleksišumą ir svarbą, kad prieš pateikdama pasiūlymą balsuoti dėl priemonės ji pasiektų kompromisą komitete.
- 224 Akivaizdu, kad taip yra nagrinėjamu atveju, nes dėl trifluralino išlikimo nuolat diskutuota MGGSNK darbo grupės „Teisės aktų leidyba“ susirinkimuose, vykusiuose 2005 m. liepos mėn. ir 2007 m. kovo mėn. (žr. šio sprendimo 212 punktą).
- 225 Taigi jos negalima kaltinti, kad pažeidė Komitologijos sprendime nustatytai procedūrai taikomas taisykles. Todėl šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad nesilaikyta taikomų procedūros terminų, todėl pažeistos Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 ir 8 dalys

226 Ieškovės iš esmės tvirtina, kad Direktyvoje 91/414 nustatyti tam tikri vertinimo procedūros terminai. Šių terminų privalo laikytis EMST ir Komisija. Jos teigia, kad daugelio šių terminų nesilaikyta, ir Komisija to neginčia.

227 Taip 2005 m. kovo 14 d. pateikdama savo nuomonę Komisijai EMST pažeidė jai nustatytą terminą nuomonei pateikti, kuris nagrinėjamu atveju baigėsi 2004 m. liepos 10 d. Savo ruožtu Komisija pateikė pasiūlymą balsuoti dėl direktyvos tik 2007 m. kovo mėn. viduryje. Tačiau normaliomis sąlygomis pasiūlymo dėl medžiagos įtraukimo ar neįtraukimo projektas turėjo būti pateiktas per šešis mėnesius nuo EMST nuomonės gavimo, t. y. nagrinėjamu atveju 2005 m. rugsėjo 13 d. Ginčijamą sprendimą Komisija priėmė tik 2007 m. rugsėjo 20 d., t. y. po EMST nuomonės gavimo praėjus daugiau kaip dvejiems metams.

228 Tai reiškia, kad pažeistos Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 ir 8 dalys, t. y. padarytas esminio procedūrinio reikalavimo pažeidimas, dėl kurio ginčijamas sprendimas nebuvo grindžiamas vertinant turėtomis mokslo žiniomis. Ieškovių teigimu, EMST turėjo pateikti nuomonę 2004 m. liepos 10 d. POT klausimas, dėl kurio galiausiai atsisakyta medžiagą įtraukti, jų teigimu, iškeltas tik paskutiniame 2005 m. vasario mėn. vertinti skirtame susirinkime, t. y. septyniais mėnesiais vėliau. Todėl jeigu EMST savo nuomonę būtų pateikusi laiku, ginčijamas sprendimas būtų kitoks.

229 Be to, ieškovės iš esmės teigia, kad Komisijai niekas nekliudė suteikti joms papildomą terminą, nes ir Komisija, ir EMST nesilaikė joms nustatytų terminų.

230 Komisija šios teiginius ginčija.

231 Pirma, kadangi ekspertizės ataskaitos projektas yra vienintelis dokumentas, kurį Komisija pagal Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį privalėjo pateikti per šešių mėnesių terminą, ieškovių argumentus, kad direktyvos pasiūlymas taip pat turėjo būti pateiktas per šešių mėnesių terminą, reikia atmesti (žr. šio sprendimo 210 punktą).

232 Antra, reikia pabrėžti, kad neginčijama, jog EMST nesilaikė jai nustatyto termino savo nuomonei pateikti.

233 Be to, primintina, kad šio procedūros termino viršijimo pasekmės tiesiogiai ar netiesiogiai nenumatytos taikomuose teisės aktuose.

234 Todėl reikia išnagrinėti, ar nesant šio pažeidimo ieškovių teiginiai, kad šio dokumento turinys būtų kitoks, nes jeigu nuomonė būtų pateikta laiku, nebūtų atsižvelgta į medžiagos vertinimą pagal Reglamentą Nr. 850/2004, yra įrodyti (žr. šio sprendimo 228 punktą).

235 Pirma, iš EMST nuomonės aiškiai matyti (žr. šio sprendimo 28 punktą), kad EMST neatsižvelgė į medžiagos vertinimą pagal POT kriterijus.

236 Antra, ginčijamas sprendimas nėra grindžiamas medžiagos vertinimu pagal POT (žr. šio sprendimo 183 punktą).

- 237 Taigi ieškovės visiškai neįrodė, kad jeigu EMST nuomonė būtų pateikta laiku, dokumento turinys būtų kitoks. Todėl ketvirtąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl penktojo ieškinio pagrindo, susijusio su ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka

- 238 Ieškovės iš esmės teigia, kad Komisija nepaaiškina priežasčių, dėl kurių, jos nuomone, trifluralino keliama rizika nepriimtina, kiek tai susiję su ilgalaikiu toksiškumu. Paprastai nustatymas, kad trifluralinas labai toksiškas vandens organizmams, atitinkamai reiškia, kad nustatytas pavojus, tačiau, ieškovių teigimu, tai atlikus reikia įvertinti riziką.
- 239 Komisija taip pat nepaaiškina, kodėl neatsižvelgė į ieškovių įrodymus, pateiktus atlikus papildomą ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimą, nors juos išnagrinėjusi pati valstybė narė ataskaitos rengėja padarė išvadą, kad nepriimtinos ilgalaikio toksiškumo rizikos nėra.
- 240 Be to, valstybei narei ataskaitos rengėjai ir EMST padarius išvadą, kad trifluralinas nekelia rizikos žmonių sveikatai ir išnagrinėjus naudojimo atvejus, apie kuriuos pranešta, Komisija turėjo paaiškinti, kodėl nesilaikė šios išvados. Ieškovių teigimu, ji to nepadarė.

- 241 Ieškovės taip pat teigia, kad ginčijamame sprendime nepateikta jokia nuoroda į Reglamentą Nr. 850/2004 ir į POT kriterijus ar NEMTK grupės atliktą analizę, nors remiantis ginčijamame sprendime aptariamais įrodymais galima manyti, kad būtent dėl to Komisija pakeitė nuomonę ir pasiūlė sprendimą neįtraukti medžiagos.
- 242 Ieškovės taip pat kaltina Komisiją tuo, kad nepaaiškino, kodėl pateisinama atgailine tvarka taikyti Reglamentą Nr. 850/2004 ar kodėl tai nepažeidė ieškovių teisėtų lūkesčių.
- 243 Galiausiai ieškovės mano, kad atsižvelgiant į tai, jog iš pradžių Komisija siūlė trifluraliną įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą, itin svarbu žinoti priežastis, dėl kurių vykstant procedūrai ji pakeitė nuomonę.
- 244 Komisija šiuos teiginius ginčija.
- 245 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal teismų praktiką ieškinio pagrindas, susijęs su EB 253 straipsnio pažeidimu, skiriasi nuo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžia vertinimo klaida. Iš tikrųjų pirmasis pagrindas dėl motyvų nebuvimo arba jų stokos yra susijęs su esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimu pagal EB 230 straipsnį ir yra viešuoju interesu grindžiamas ieškinio pagrindas, kuriuo turi remtis Bendrijos teismas, o antrasis pagrindas dėl sprendimo teisėtumo susijęs su teisės normos dėl Sutarties taikymo pažeidimu pagal tą patį EB 230 straipsnį, ir Bendrijos teismas jį gali nagrinėti, tik jei ieškovas šiuo pagrindu remiasi. Todėl pareiga motyvuoti ir motyvavimo pagrįstumas yra du atskiri klausimai (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 67 punktas ir 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai*

prieš Komisiją, C-159/01, Rink. p. I-4461, 65 punktas; 2004 m. sausio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją*, T-158/99, Rink. p. II-1, 97 punktas ir 2009 m. kovo 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Associazione italiana del risparmio gestito ir Fineco Asset Management prieš Komisiją*, T-445/05, Rink. p. II-289, 66 punktas).

²⁴⁶ Pagal nusistovėjusią teismų praktiką EB 253 straipsnyje reikalaujamas motyvavimas turi atitikti konkretaus akto pobūdį ir aiškiai bei nedviprasmiškai atskleisti šį aktą priėmusios institucijos samprotavimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimto akto pagrindimą, o kompetentingas teismas vykdyti jo teisėtumo priežiūrą. Motyvavimo reikalavimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes. Nereikalaujama, kad motyvuojant būtų nurodytos visos reikšmingos faktinės ir teisinės aplinkybės, nes akto motyvavimo atitiktis EB 253 straipsnio reikalavimams vertintina atsižvelgiant ne vien į akto tekstą, bet taip pat į jo kontekstą ir į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą. Visų pirma Komisija neprivalo priimti pozicijos dėl visų argumentų, kuriuos jai pateikė suinteresuotieji asmenys, pakanka, kad ji išdėstytų faktus ir teisinius argumentus, turinčius esminės reikšmės sprendimo struktūrai (žr. šio sprendimo 245 punkte minėto Sprendimo *Associazione italiana del risparmio gestito ir Fineco Asset Management prieš Komisiją* 67 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

²⁴⁷ Primintina, kad EMST pateikė nuomonę, kurioje iš esmės aptarė ne tik savo išvadas, bet ir neišsklaidytas abejones dėl trifluralino nekenksmingumo, atsižvelgiant į bendrai nagrinėjant turėtas mokslo žinias.

²⁴⁸ Todėl reikia išsiaiškinti, ar ginčijamo sprendimo turinys ir jo motyvai pakankamai atitinka EMST nuomonės turinį.

- 249 Konstatuotina, kad ginčijamame sprendime nurodytos mokslinės priežastys, dėl kurių Komisija, MGGSNK pritarimu, nusprendė, kad nagrinėjama medžiaga neturi būti įtraukta į Direktyvos 91/414 I priedą.
- 250 Iš šių motyvų taip pat matyti, kodėl, atsižvelgiant į didelę Komisijos diskreciją, ji nepritarė EMST nurodytai galimybei įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą, kai laikomasi tam tikrų sąlygų.
- 251 Be to, reikia konstatuoti, jog ginčijamas sprendimas pakankamai motyvuotas, kad Bendrasis Teismas galėtų atlikti savo kontrolę ir išnagrinėti įvairius ieškovių nurodytus ieškinio pagrindus.
- 252 Taigi ginčijamas sprendimas yra motyvuotas.
- 253 Šios išvados nepaneigia ieškinio pagrindą pagrindžiantys ieškovių argumentai.
- 254 Pirma, ieškovės negali tvirtinti, kad ginčijamame sprendime remtasi tik pavojaus vertinimu ir neatsižvelgta į trifluralino keliamą riziką (ypač žr. ginčijamo sprendimo 5 konstatuojamąją dalį; žr. šio sprendimo 159 punktą).
- 255 Antra, ieškovės negali pagrįstai teigti, kad Komisija neatsižvelgė į įrodymus, kuriuos jos pateikė atlikusios ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimą, kuriuo remdamasi valstybė narė ataskaitos rengėja padarė išvadą, kad nėra nepriimtinos ilgalaikio toksiškumo rizikos. Iš tikrųjų pranešėjų nebuvo prašoma atlikti tokį tyrimą (žr. šio sprendimo

128 punktą) ir bet kuriuo atveju tokio tyrimo duomenų nebuvo galima pateikti pagal Reglamento Nr. 451/2000 6 straipsnio 1 ir 3 dalis joms pateikus visą dokumentų rinkinį. Taip pat pabrėžtina, kad įvykus 2007 m. kovo 15 ir 16 d. MGGSNK darbo grupės „Teisės aktų leidyba“ susirinkimui, Graikijos Respublika – valstybė narė ataskaitos rengėja nurodė į susirinkimo protokolą įrašyti pareiškimą, kad ji pasirengusi balsuoti ir pritarti pasiūlymui neįtraukti trifluralino tam, kad pranešėjos galėtų pasinaudoti 18 ateinančių mėnesių laikotarpiu, per kurį oficialiai pateiktų ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis, ir kad ji, būdama valstybė narė ataskaitos rengėja, galėtų šį tyrimą oficialiai įvertinti.

256 Trečia, kadangi ginčijamas sprendimas grindžiamas ne trifluralino vertinimu pagal Reglamentą Nr. 850/2004, bet tik medžiagos vertinimu pagal Direktyvoje 91/414 nustatytus kriterijus, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 4–7 konstatuojamųjų dalių (žr. šio sprendimo 178 punktą), ieškovės negali kaltinti Komisijos tuo, kad Komisija nepateikė paaiškinimų, kodėl ginčijamas sprendimas grindžiamas tokiu vertinimu.

257 Ketvirta, iš tikrųjų Komisija pradėjo diskusijas MGGSNK, konkrečiai kalbant – darbo grupėje „Teisės aktų leidyba“, kai pateikė direktyvos dėl trifluralino įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą pasiūlymą. Tačiau toks pasiūlymas paprastai gali pasikeisti vykstant diskusijoms MGGSNK (žr. šio sprendimo 221 punktą). Nagrinėjamu atveju remiantis ginčijamame sprendime pateiktais motyvais galima suprasti, dėl kokių mokslinių priežasčių jis buvo priimtas. Tačiau negalima reikalauti, kad šiuose motyvuose atsispindėtų visos per MGGSNK vykusias diskusijas pateiktos mintys.

258 Todėl penktąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl šeštojo ieškinio pagrindo, susijusio su pagrindinių Bendrijos teisės principų pažeidimu ir grindžiant pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį pateiktu argumentu dėl teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimo

— Dėl pirmosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su teisinio saugumo, netaikymo atgaline data ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu ir grindžiant pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį pateiktu argumentu dėl teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimo

- ²⁵⁹ Pirma, ieškovių teigimu, valstybei narei ataskaitos rengėjai ir EMST paprašius jų pateikti papildomo tyrimo duomenis, jos galėjo teisėtai tikėtis, kad tokio tyrimo duomenys bus įvertinti ir į juos bus atsižvelgta vertinant trifluraliną. Vis dėlto Komisija manė, kad jie pateikti pavėluotai, nusprendė, kad negali į juos atsižvelgti, ir informavo apie tai MGGSNK narius. Taip ji pažeidė ieškovių teisėtus lūkesčius.
- ²⁶⁰ Antra, ieškovės teigia, kad taip pasielgusi Komisija neatsižvelgė į naujausias priimamas mokslo žinias bei į patirtį mokslo ir technikos srityje ir taip pažeidė teisinio saugumo bei teisėtų lūkesčių apsaugos principus.
- ²⁶¹ Trečia, ieškovės teigia, jog atsižvelgdamos į susijusias Reglamento Nr. 451/2000 nuostatas jos teisėtai tikėjosi, kad ginčijamame sprendime bus remiamasi EMST, jų teigimu, rekomendavusios medžiagą įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą, nuomone. Ginčijamas sprendimas šia išvada neįteisinamas, todėl, ieškovių teigimu, pažeisti jų teisėti lūkesčiai.

- 262 Ketvirta, Reglamentą Nr. 850/2004 Komisija taikė atgaline data ir taip pakeitė vertinant taikomas nuostatas. Todėl ieškovės negalėjo tiksliai nustatyti savo teisių ar imtis tinkamų priemonių šioms teisėms apsaugoti. Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo aiškumo ir numatymo galimybės, Komisija taip pat pažeidė teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principą.
- 263 Komisija šiuos teiginius ginčija.
- 264 Primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką pagal teisinio saugumo principą, kuris yra vienas iš bendrųjų Bendrijos teisės principų, reikalaujama, kad teisės normos būtų aiškos, tikslios ir kad galima būtų numatyti jų poveikį, ypač jeigu dėl jų privatiems asmenims ir įmonėms gali kilti nepalankių pasekmių (žr. 2008 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Förster*, C-158/07, Rink. p. I-8507, 67 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 265 Be to, pagal nusistovėjusią teismų praktiką teisę remtis teisėtų lūkesčių apsauga turi kiekvienas asmuo, esantis tokioje padėtyje, kurioje Bendrijos administracija paskatino jo pagrįstų lūkesčių atsiradimą, suteikdama jam tikslų garantiją (2004 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Di Lenardo ir Dilexport*, C-37/02 ir C-38/02, Rink. p. I-6911, 70 punktas; 1998 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Embassy Limousines & amp; Servines prieš Parlamentą*, T-203/96, Rink. p. II-4239, 74 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. šio sprendimo 95 punkte minėto Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. prieš Komisiją* 153 punktą). Tokias garantijas, neatsižvelgiant į jų pateikimo formą, sudaro tikslai, nesąlyginė ir tikrovę atitinkanti informacija iš kompetentingų ir patikimų šaltinių (šiuo klausimu žr. 2000 m. gegužės 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Kögler prieš Teisingumo Teismą*, C-82/98 P, Rink. p. I-3855, 33 punktą). Tačiau šio principo pažeidimu negalima remtis tuo atveju, kai administracija nesuteikė tikslų garantijų (2005 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-506/03, neskelbiamo Rinkinyje, 58 punktas

ir 2006 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479, 147 punktas). Be to, teisėti lūkesčiai gali būti grindžiami tik taikomas teisės normas atitinkančiomis garantijomis (2005 m. birželio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Branco prieš Komisiją*, T-347/03, Rink. p. II-2555, 102 punktas; 2006 m. vasario 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cementbouw Handel & Industrie prieš Komisiją*, T-282/02, Rink. p. II-319, 77 punktas ir 2009 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Denka International prieš Komisiją*, T-334/07, Rink. p. II-4205, 132 punktas).

²⁶⁶ Pirma, net nesant reikalo patikrinti, ar atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes ieškovėms galėjo būti suteiktos garantijos dėl galimybės valstybės narės ataskaitos rengėjos ar EMST prašymu atlikti tyrimą, bet kuriuo atveju jų atžvilgiu tokios garantijos negalėjo pagrįsti teisėtų lūkesčių, nes Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 5 dalyje aiškiai numatyta, kad EMST pradėjus vertinti veikliąją medžiagą, naujai pateikti tyrimo duomenys nebepriimami, o teisėti lūkesčiai gali būti grindžiami tik taikomas teisės normas atitinkančiomis garantijomis.

²⁶⁷ Antra, kadangi pranešėjų nebuvo prašoma atlikti jokio papildomo tyrimo, Komisijos negalima kaltinti tuo, kad neatsižvelgė į su ilgalaikiu toksiškumu žuvims susijusio tyrimo duomenis, kuriuos jos pateikė pavėluotai.

²⁶⁸ Trečia, kadangi Reglamente Nr. 451/2000 nėra jokios užuominos, kad Komisija privalo vadovautis EMST nuomonės turiniu ir neturi jokios diskrecijos (žr. šio sprendimo 87 ir 88 punktus), ieškovės negali pagrįstai teigti, kad buvo pažeisti jų teisėti lūkesčiai, nes remdamosi šiuo reglamento jos galėjo tikėtis, kad Komisija būtinai vadovausis EMST, rekomendavusios įtraukti medžiagą į Direktyvos 91/414 I priedą, nuomone – taip teigti iš esmės neteisinga (žr. šio sprendimo 89 punktą).

269 Ketvirta, kadangi ginčijamas sprendimas nebuvo grindžiamas trifluralino vertinimu pagal Reglamentą Nr. 850/2004, ieškovės negali pagrįstai teigti, kad pažeistas teisinio saugumo principas, nes vertinant medžiagą pagal Direktyvą 91/414 šis reglamentas buvo taikomas atgaline data. Tokia pat išvada taikoma ir jų teiginiui, kad kartu pažeisti ir jų teisėti lūkesčiai.

270 Todėl pirmąją šeštojo ieškinio pagrindo dalį ir grindžiant pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį pateiktą argumentą dėl teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimo reikia atmesti.

— Dėl antrosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su teisės į gynybą ir teisės būti tinkamai išklausytoms pažeidimu

271 Ieškovės iš esmės tvirtina, kad tuo atveju, jeigu Komisija teisėtai taikė Reglamentą Nr. 850/2004, ji privalėjo suteikti ieškovėms tinkamą galimybę apginti savo teises, todėl turėjo pratęsti taikomus terminus ir suteikti galimybę pateikti pastabas, kad būtų užtikrinta jų gynyba.

272 Taip Komisija pažeidė teisę būti tinkamai išklausytoms, o ši teisė yra gero administravimo principo sudėtinė dalis.

273 Komisija šiuos teiginius ginčija.

- 274 Kadangi ginčijamas sprendimas nėra grindžiamas trifluralino vertinimu pagal Reglamentą Nr. 850/2004, ieškovių argumentai netinkami, todėl juos reikia atmesti.

— Dėl trečiosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su proporcingumo principo pažeidimu

- 275 Pirmiausia ieškovės tvirtina, kad neproporcinga visiškai uždrausti trifluraliną, nes EMST, jų teigimu, nusprendė, kad trifluralino keliamą pavojų galima valdyti numatant tinkamas naudojimo sąlygas.

- 276 Toliau jos teigia, kad Komisijos veiksmai neproporcingi, nes ji neatsižvelgė į ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis ir nepratęsė terminų, taikomų, kad į šiuos duomenis būtų tinkamai atsižvelgta.

- 277 Galiausiai jos teigia, kad ginčijamo sprendimo pasekmė – sumažinta herbicidų pasiūla, o tai turi neigiamų pasekmių kovojant su piktžolėmis ir ligomis. Ieškovės mano, kad dėl to kyla blogesnio derliaus, atitinkamo maistų produktų gamybos sumažėjimo, naudojimosi importuotais į Europos Sąjungą produktais ir galiausiai kainų didėjimo rizika. Atsižvelgiant į tai, kad pasauliniu lygmeniu juntamas maisto produktų trūkumas, šiuo atžvilgiu ginčijamas sprendimas taip pat neproporcingas.

- 278 Komisija šiuos teiginius ginčija.

279 Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, pagal proporcingumo principą, priklausančių bendriesiems Bendrijos teisės principams, reikalaujama, kad Bendrijos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nagrinėjamų teisės aktų teisėtiems tikslams pasiekti, todėl kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi nurodytiems tikslams (1987 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Maizena ir kt.*, 137/85, Rink. p. 4587, 15 punktas; šio sprendimo 145 punkte minėto Sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 411 punktas ir šio sprendimo 95 punkte minėto Sprendimo *Bayer CropScience ir kt. prieš Komisiją* 223 punktas).

280 Reikia priminti, jog pripažintina, kad Komisija, nustatydamą rizikos valdymo priemonės vykdant procedūrai dėl medžiagos įtraukimo į Direktyvos 91/414 I priedą, turi didelę diskreciją. Iš tikrųjų šioje srityje ji turi, be kita ko, priimti politinius sprendimus ir atlikti sudėtingą vertinimą (žr. šio sprendimo 86 punktą). Todėl tik kompetentingos institucijos siekiamo tikslo atžvilgiu akivaizdžiai netinkamas šioje srityje priimtos priemonės pobūdis gali turėti įtakos tokios priemonės teisėtumui (2001 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Jippes ir kt.*, C-189/01, Rink. p. I-5689, 82 punktas; šio sprendimo 145 punkte minėtų sprendimų *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 412 punktas ir *Alpharma prieš Tarybą* 177–180 punktai).

281 Kadangi nagrinėjamu atveju netikslu teigti, jog EMST savo nuomonėje rekomendavo trifluraliną įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą (žr. šio sprendimo 89 punktą), reikia konstatuoti, kad ieškovių argumentas, pateiktas norint įrodyti, kad neproporcinga visiškai uždrausti trifluraliną, faktiškai nepakankamai pagrįstas.

282 Iš tikrųjų EMST nuomonėje pateikiama rekomendacijų, kuriomis siekiama suteikti galimybę valdyti riziką, nustatytą vykstant vertinimo procedūrai, ir kurios pateikiamos tuo atveju, jeigu Komisija siūlytų trifluraliną įtraukti.

283 Vis dėlto primintina, kad EMST pateikė šias rekomendacijos būtent laikydamasi Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 dalies, todėl tuo remiantis negalima daryti išvados, kad EMST rekomendavo įtraukti trifluraliną į Direktyvos 91/414 I priedą ir kad bet kuriuo atveju Komisija turėjo didelę diskreciją veiksmingai įgyvendinti Direktyvoje 91/414 jai iškeltą tikslą atsižvelgiant į šioje srityje jos atliekamus kompleksinius techninius vertinimus (žr. šio sprendimo 87 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką bei 92 ir 93 punktus).

284 Be to, pabrėžtina, jog raštu pateiktose pastabose ir per teismo posėdį Komisija iš esmės teigė, kad nebuvo numatyta trifluralino įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą nustatant tam tikras sąlygas dėl to, kad veikliosios medžiagos neįmanoma kontroliuoti paprastomis rizikos mažinimo priemonėmis, ypač atsižvelgiant į tolimo pernešimo oru riziką ir į tai, kad dar trūksta daugelio duomenų dėl nagrinėjamos medžiagos nekenksmingumo.

285 Iš to matyti, jog negalima laikyti, kad nepasiūliusi trifluralino įtraukti į Direktyvos 91/414 I priedą ir kartu numatyti EMST nustatytas sąlygas, Komisija elgėsi akivaizdžiai neproporcingai.

286 Be to, Komisija neprivalėjo atsižvelgti į ilgalaikio toksiškumo žuvims tyrimo duomenis ir pratęsti terminų, kad į šiuos duomenis būtų atsižvelgta (žr. šio sprendimo 128 ir 132 punktus). Taigi tariamai neproporcingo ginčijamo sprendimo pobūdžio negali lemti neatsižvelgimas į šio tyrimo duomenis ar terminų, kad į šiuos duomenis būtų atsižvelgta, nepratęsimas.

- 287 Taip pat ieškovės negali pateikti jokio įrodymo, kuris pagrįstų jų teiginius, kad ginčijamas sprendimas sukelia jų nurodytas neigiamas pasekmes, kurios patvirtintų ginčijamo sprendimo neproporcingą pobūdį.
- 288 Galiausiai primintina, kad savo nuomonėje EMST nustatė tam tikras rizikos, kurią kelia trifluralinas, rūšis.
- 289 Atsižvelgiant į didelę diskreciją, kurią Komisijai reikia pripažinti tam, kad galėtų veiksmingai siekti jai Direktyva 91/414 nustatyto tikslo, ir į kompleksinius techninius vertinimus, kuriuos ji turi atlikti, reikia konstatuoti, kad ginčijamas sprendimas neatrodo akivaizdžiai neproporcingas.
- 290 Taigi trečioji šeštojo ieškinio pagrindo dalis visiškai nepagrįsta, todėl ją reikia atmesti.
- 291 Galiausiai reikia atmesti paskutinį šeštąjį ieškinio pagrindą ir tai padarius – visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 292 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovės bylą pralaimėjo, jos turi padengti Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**
2. ***Dow AgroSciences Ltd* ir 20 kitų ieškovių, kurių pavadinimai nurodyti priede, be savo bylinėjimosi išlaidų, padengia Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Paskelbta 2011 m. rugsėjo 9 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Priedas

Dow AgroSciences Ltd, įsteigta Hitčine (Jungtinė Karalystė),

Makhteshim-Agan Holding BV, įsteigta Roterdame (Nyderlandai),

Makhteshim Agan International Coordination Center, įsteigta Briuselyje (Belgija),

Dintec Agroquímica-ProdutosQuímicos, Lda, įsteigta Funšalyje (Portugalija),

Finchimica SpA, įsteigta Manerbijuje (Italija),

Dow Agrosciences BV, įsteigta Roterdame,

Dow AgroSciences Hungary kft, įsteigta Budapešte (Vengrija),

Dow AgroSciences Italia Srl, įsteigta Milane (Italija),

Dow AgroSciences Polska sp. z o.o., įsteigta Varšuvoje (Lenkija),

Dow AgroSciences Iberica, SA, įsteigta Madride (Ispanija),

Dow AgroSciences s.r.o., įsteigta Prahoje (Čekijos Respublika),

Dow AgroSciences LLC, įsteigta Indianapolyje, Indiana (Jungtinės Amerikos Valstijos),

Dow AgroSciences GmbH, įsteigta Štadėje (Vokietija),

Dow AgroSciences Export, įsteigta Mužene (Prancūzija),

Dow AgroSciences, įsteigta Mužene,

Dow AgroSciences Danmark A/S, įsteigta Liungbiu-Torbeke (Danija),

Makhteshim-Agan, Poland sp. z o.o., įsteigta Varšuvoje,

Makhteshim-Agan (UK) Ltd, įsteigta Londone (Jungtinė Karalystė),

Makhteshim-Agan France, įsteigta Sèvres (Prancūzija),

Makhteshim-Agan Italia Srl, įsteigta Bergame (Italija),

Alfa Agricultural Supplies SA, įsteigta Halardri (Graikija).

Turinys

Faktinės bylos aplinkybės	II - 5944
Procesas ir šalių reikalavimai	II - 5963
Dėl teisės	II - 5965
A — Dėl ginčo dalyko	II - 5965
B — Dėl esmės	II - 5967
Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad ginčijamas sprendimas negrin- džiamas EMST ataskaita, taip pažeidžiant Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį, ir priimtas pažeidžiant taikomas procedūros taisykles	II - 5968
Dėl pirmosios ir antrosios antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis, dalių, kiek tai susiję su, pirma, tuo, kad Komisija nesilaikė par- eigos atsižvelgti į visus turimus mokslo duomenis, ypač į tyrimo duomenis, kuriuos pateikti paprašyta pranešėjų, ir, antra, tuo, kad norėdama gauti papildomos infor- macijos ji privalėjo pratęsti taikomus terminus	II - 5973
Dėl trečiosios antrojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su akivaizdžia vertinimo klaida, kiek Komisijos teiginiai neparemti jokiais mokslo pagrindais	II - 5981
Dėl, pirma, prieštaravimo, grindžiamo Reglamento Nr. 850/2004 3 straipsnio 3 da- lies neteisėtumu, ir, antra, ketvirtosios antrojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su tuo, kad Komisija neturėjo kompetencijos vertinti trifluralino pagal Reglamentą Nr. 850/2004, taip pat, kad taikydama minėtame reglamente numatytus kriterijus padarė vertinimo klaidą	II - 5989
	II - 6019

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad ginčijamas sprendimas priimtas nesilaikant taikomos teisės aktų leidybos procedūros ir pažeidžia EB 5 ir 7 straipsnius, Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 8 dalį ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnį	II - 5993
Dėl ketvirtąjo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad nesilaikyta taikomų procedūros terminų, todėl pažeistos Reglamento Nr. 451/2000 8 straipsnio 7 ir 8 dalys	II - 6001
Dėl penktojo ieškinio pagrindo, susijusio su ginčijamo sprendimo motyvavimo stoka	II - 6003
Dėl šeštojo ieškinio pagrindo, susijusio su pagrindinių Bendrijos teisės principų pažeidimu ir grindžiant pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį pateiktu argumentu dėl teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimo	II - 6008
— Dėl pirmosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su teisinio saugumo, netaikymo atgaline data ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimu ir grindžiant pirmąją antrojo ieškinio pagrindo dalį pateiktu argumentu dėl teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų pažeidimo	II - 6008
— Dėl antrosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su teisės į gynybą ir teisės būti tinkamai išklausytoms pažeidimu	II - 6011
— Dėl trečiosios šeštojo ieškinio pagrindo dalies, susijusios su proporcingumo principo pažeidimu	II - 6012
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 6015